

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Talpă Boris, Daguța Sergiu,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, de către avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului și de către reprezentantul Agenției Rezerve Materiale, Madan Victoria cu directorul Agenției Rezerve Materiale, Lisî Marin, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriai Edineț, sediul Central din 28 iunie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2023, în cauza penală în privința lui,

Vovc Vasili X, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 25.06.2020 – 28.06.2021;

Instanța de apel: 30.07.2021 – 28.02.2023;

Instanța de recurs: 26.06.2023 – 19.03.2024.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriai Edineț, sediul Central din 28 iunie 2021, Vovc Vasili a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.251, 196 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în temeiul art.60 alin.(1) lit. a), b) Cod penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare, pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități antreprenoriale și de a ocupa funcții contabile, de conducere și administrare a întreprinderilor de drept public și privat pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită lui Vovc Vasili a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, dacă în termenul dat nu va comite o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Controlul asupra comportamentului lui Vovc Vasili, pe perioada de probațiune urmează a fi exercitat de către Biroul de Probațiune din raza de domiciliu.

În temeiul art.90 alin.(6) lit. a) Cod penal, a fost obligat Vovc Vasili să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul Biroului de Probațiune din raza de domiciliu.

S-a lăsat fără examinare acțiunea civilă depusă de către Agenția Rezerve Materiale a MAI, cu privire la încasarea din contul lui Vovc Vasili, a prejudiciului cauzat în mărime de

756 000 lei, amenda pecuniară în mărime de 700 000 lei și penalitatea de întârziere în mărime de 116 445 000 lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei „Agrozprim” SRL, și s-a încasat din contul lui Vovc Vasili suma de 149 679,20 lei MDL, și cheltuielile judiciare în sumă de 7 500 lei.

În rest, acțiunea civilă înaintată de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei „Agrozprim” SRL, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța de judecată în ordinea acțiunii civile într-un proces separat.

S-a admis cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, și s-a încasat din contul lui Vovc Vasili în contul bugetului de stat cheltuielile judiciare în sumă de 6300 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare nr.34/12/2-R-1015 și nr.34/12/2-R-18.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 18.04.2019, și a rechizitoriului întocmit la data de 13.05.2019, inculpatul Vovc Vasili este învinuit de comiterea escrocheriei, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Vovc Vasili având calitatea de unic fondator precum și de administrator al ÎI „Lilia”, IDNO X, cu sediul în mun. X, acționând din numele întreprinderii date, prin intenție directă și din interes material, având scopul de cupiditate, urmărind scopul realizării împrumutului de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova a 200 tone de grâu alimentară, la data de 11.10.2010 a încheiat în mod dolosiv din numele întreprinderii date cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova contractul de împrumut nr. X, prin care Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova va elibera cu titlu de împrumut cu decalaj în timp, iar ÎI „Lilia”, va primi cu titlu de împrumut 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, precum și va recupera taxa pe valoare adăugată în sumă de 40 000 lei, care urmau a fi restituite până la data de 1 septembrie 2011. În scopul realizării intenției sale criminale și posibilității încheierii respectivului contract, Vasili Vovc având intenția de la bun început de a nu restitui cele 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova, precum și taxa pe valoare adăugată în sumă de 40 000 lei, a invocat o faptă mincinoasă precum că va garanta datoria în cauză cu roada anului 2011 de grâu alimentară semănată pe terenurile agricole de care dispune SC „Vovc și K” SRL, situate în s. X, pe care le deținea în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010, încheiat contrar legislației între ÎI „Lilia”, CAP „Vasig Agro”, a cărui administrator și cofondator de asemenea este Vasili Vovc.

Astfel, Vovc Vasili deja acționând din numele SC „Vovc și K” SRL, în cadrul căreia de asemenea avea calitatea de unic fondator și administrator, la data de 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova contractul nr. x de gaj prin care SC „Vovc și K” SRL, în vederea asigurării executării clauzelor contractuale ale contractului de împrumut nr.X din 11.10.2010 încheiat între ÎI „Lilia”, și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, prin care a gajat grâul alimentară semănat pe suprafața de 150 ha de pământ agricol situat în s. X, pe care le deținea deja în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010, care a fost încheiat contrar prevederilor art. 10 alin. (4) și art. 18 din Legea nr. 198 din 15.03.2003 ”cu privire la arenda în agricultură”, prin care SC „Vovc și K” SRL, a preluat terenurile în cauză în subarendă de la CAP „Vasig Agro”, neefectuând astfel înregistrarea subarendeii în cauză la Primăria s. X, conform cerințelor legale, ca consecință prevederile acestuia nefiind opozabile terților persoane. În vederea realizării faptei sale criminale și urmărind scopul său premeditat de nerestituire a cantității de 200 tone de grâu alimentară Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova, precum și a taxei pe valoare

adăugată, Vovc Vasili primind la data de 24.12.2010 ultima tranșă a grâului livrat de către Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, acționând în mod viclean și fraudulos, continuând intenția sa de înșelăciune, contrar clauzei contractuale nr.4.2. al contractului de gaj nr.X din 11.10.2010 încheiat între SC „Vovc și K” SRL, și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, nu a asigurat păstrarea gajului depus și fără autorizația instituției sus-menționate, deja la data de 30.12.2010, adică imediat peste 6 zile de la momentul primirii ultimei tranșe a celor 200 tone de grâu alimentară de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, a încheiat contractul cu SRL „Civea-Agro”, în baza căruia a transmis în subarendă terenurile agricole cu roada de grâu alimentară gajată la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova la SRL „Civea-Agro”, iar în consecință, Vasili Vovc a însușit prin înșelăciune de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova cantitatea de 200 tone de grâu alimentară în sumă de 500 000 lei.

Astfel, Vovc Vasili este învinuit de ceea că, prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal, individualizată prin „escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari”.

La fel, **a constatat instanța că** inculpatul Vovc Vasili, având calitatea de administrator și unic fondator al SRL „Vovc și K”, IDNO 1002604000144, din numele întreprinderii respective care având calitatea de debitor gajist la data de 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova care având calitatea de creditor gajist, contractul de gaj nr. X, obiect al căruia constituia roada anului 2011 de pe terenul arabil cu suprafața de 150 ha de teren arabil situate în s. X, de pe care urma să fie recoltate 525 de tone de grâu alimentară în valoare de 1 207 500 lei, în scopul asigurării executării clauzelor contractuale ale contractului de împrumut nr. 58 din 11.10.2010 încheiate între ÎI „Lilia”, și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova.

Astfel, Vovc Vasili cunoscând cu certitudine precum că roada de grâu alimentară anului 2011 de pe terenul de 150 ha de teren arabil situate în s. X sunt gajate prin contractul de gaj nr.58 din 11.10.2010 la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, și tot acesta având obligația conform contractului de gaj nr.58 din 11.10.2010 să asigure integritatea bunurilor gajate, contrar prevederilor pct. 4.2) al aceluiași contract, și fără acordul creditorului gajist să înstrăineze bunurile gajate altor persoane până la onorarea obligațiilor sale, în mod intenționat la data de 30.12.2010, a înstrăinat în baza contractului de subarendă din 30.12.2010, 275 ha de teren agricol, dintre care fac parte și cele 150 ha de teren agricol cu roada de grâu alimentară a anului 2011 gajate la Agenția Rezerve Materiale a RM la SRL „Civea-Agro”. Ca consecință a înstrăinării bunurilor sus-indicate gajate, Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 500 000 lei.

Tot el, Vovc Vasili în luna decembrie a anului 2016, activând în calitate de contabil-șef la SRL „Agrozprim”, intenționat, prin abuz de încredere, fără acordul administratorului acestei întreprinderi, Serghei Zaharia, a comercializat din stocurile entității în cauză către SRL „Road Trans”, 41 008 kg de boabe de soia la un preț diminuat și anume la prețul de 3,24 lei/kg, în timp ce prețul real de piață era de 7,15 lei/kg, astfel, în urma tranzacției în cauză întreprinderii SRL „Agrozprim”, a fost cauzată o daună materială în sumă de 149 679,20 lei.

Tot el, Vovc Vasili la data de 15.09.2016, având intenția de profit, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea sa, acționând în calitate de contabil-șef la SRL „Agrozprim”, falsificând semnătura pe contractul de vânzare-cumpărare din 15.09.2016, încheiat din numele SRL „Agrozprim”, cu Mița Nicolae X, locuitor al s. X, a însușit banii în sumă de 97 680 lei ce au fost obținuți în urma înstrăinării

tractorului de model „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și remorcii de model „2PTS-4 887B”, nr.X, care aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”, cauzându-i astfel întreprinderii SRL „Agrozprim”, un prejudiciu material în sumă de 150 000 lei.

Tot el, Vovc Vasili la data de 30.11.2016, intenționat a falsificat semnătura administratorului întreprinderii SRL „Agrozprim”, Zaharia Serghei, născut la 18 august 1959, în factura fiscală nr.X prin care au fost prestate servicii de transport a deșeurilor agricole de către întreprinderea SRL „Road Trans”, cu sediul în mun. X, prin ce i-a fost cauzat întreprinderii SRL „Agrozprim”, un prejudiciu material în sumă de 23 000 lei.

Continuându-și acțiunile sale infracționale, la data de 15.09.2016, tot el, intenționat a falsificat semnătura administratorului întreprinderii SRL „Agrozprim”, Serghei Zaharia, în factura fiscală nr.X din 15.09.2016 și în contractul de vânzare-cumpărare din 15.09.2016 încheiat din numele SRL „Agrozprim”, cu Nicolae Mîța, prin care a fost înstrăinat tractorul de model „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și remorca de model „2PTS-4 887B” nr.X ce aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1016 din 04.03.2019 rezultă că, semnăturile în litigiu, plasate în rubrica nr.14 ”Predat bunurile” din exemplarul nr.2 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 15.09.2016; în rubrica nr.16 ”Primit bunurile” din exemplarul nr.1 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 30.11.2016; în rubrica nr. 17 ”Primit bunurile” din exemplarul nr.1 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 30.11.2016; în rubrica „продавец” din contractul nr.1 din 15.09.2016 de vânzare-cumpărare a tehnicii agricole încheiat între SRL „Agrozprim”, și Nicolae Mîța; în rubrica „исполнитель” din actul lucrărilor îndeplinite din 31.12.2015, au fost executate de cet. Vovc Vasili.

Pe baza stării de fapt expuse, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului Vovc Vasili întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, cu indicii de calificare: înstrăinarea în cazurile nepermise de lege a bunurilor gajate, utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligat, conform legii, să asigure integritatea lor, ale infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal, cu indicii de calificare: delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, acțiuni comise în proporții considerabile și cele ale infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(1) Cod penal, cu indicii de calificare: cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, ale infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, cu indicii de calificare: confecționarea, deținerea, sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian din 27.10.2022, s-a dispus modificarea învinuirii inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.190 alin.(5), 251, 196 alin.(1), 191 alin.(2) lit. c), 361 alin. (1) Cod penal, după cum urmează:

Vovc Vasili, având calitatea de unic fondator precum și de administrator al îl „Lilia”, c/f X cu sediul în or. X, acționând din numele întreprinderii date, prin intenție directă și din interes material și având scopul de cupiditate, urmărind scopul realizării împrumutului de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova a 200 tone de grâu alimentară, la data de 11.10.2010 a încheiat în mod dolosiv din numele întreprinderii date cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova contractul de împrumut nr. 58, prin care Agenția va elibera cu titlu de împrumut cu decalaj în timp, iar îl „Lilia” va primi cu titlu de împrumut 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, precum și va recupera taxa pe valoare adăugată în sumă de 40 000 lei, care urmau a fi restituite până la data de 01.09.2011. În scopul realizării intenției sale criminale și posibilității încheierii respectivului contract, Vovc Vasili, având intenția de la bun început de a nu restitui cele 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500000 lei, Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova, precum și taxa pe valoare adăugată în sumă de 40000 lei, a invocat o faptă mincinoasă precum că va garanta datoria în cauză cu

roada anului 2011 de grâu alimentar semănat pe terenurile agricole de care dispune SRL „Vovc și K” situate în s. X, pe care le deținea în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010, încheiat contrar legislației între îl „Lilia” și CAP „Vasig Agro” a cărui administrator și cofondator de asemenea este Vovc Vasili. Astfel Vovc Vasili deja acționând din numele SRL „Vovc și K”, în cadrul căreia de asemenea avea calitatea de unic fondator și administrator, la data de 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova contractul nr. X de gaj prin care SRL „Vovc și K” în vederea asigurării executării clauzelor contractuale a contractului de împrumut nr. X din 11.10.2010 încheiat între îl „Lilia” și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, prin care a gajat grâul alimentar semănat pe suprafața a 150 ha de pământ agricol situat în s. X, pe care le deținea deja în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010 care a fost încheiat contrar prevederilor art.10 alin.(4) și art.18 din Legea nr. 198 din 15.03.2003 cu privire la arenda în agricultură, prin care SRL „Vovc și K” a preluat terenurile în cauză în subarendă de la CAP „Vasig Agro”, neefectuând astfel înregistrarea subarenzii în cauză la Primăria s. Hlinaia, r-nul Edineț, conform cerințelor legale, ca consecință prevederile acestuia nefiind opozabile terților persoane. În vederea realizării faptei sale criminale și urmărind scopul său premeditat de nerestituire a cantității de 200 tone de grâu alimentar Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova, precum și a taxei pe valoarea adăugată, Vovc Vasili primind la data de 24.12.2010 ultima tranșă a grâului livrat de către Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, acționând în mod viclean și fraudulos, continuând intenția sa de înșelăciune, contrar clauzei contractuale nr.4.2) al contractului de gaj nr. X din 11.10.2010 încheiat între SRL „Vovc și K” și Agenția Rezerve Materiale din Republica Moldova, nu a asigurat păstrarea gajului depus și fără autorizația instituției sus-menționate, deja la data de 30.12.2010, adică imediat peste 6 zile de la momentul primirii ultimei tranșe a celor 200 tone de grâu alimentar de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, a încheiat contractul cu SRL „Civea-Agro” în baza căruia a transmis în subarendă terenurile agricole cu roada de grâu alimentar gajată la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova la SRL „Civea-Agro”. Ca consecință Vovc Vasili a însușit prin înșelăciune de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova cantitatea de 200 tone de grâu alimentar în sumă de 500 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, Vovc Vasili, continuându-și activitatea sa criminală, precum și având calitatea de administrator și unic fondator al SRL „Vovc și K” c/f X, din numele întreprinderii respective care având calitatea de debitor gajist la data de 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova care având calitatea de creditor gajist, contractul de gaj nr.58, obiect al căruia constituia roada anului 2011 de pe terenul arabil cu suprafața de 150 ha de teren arabil situate în s. X, de pe care urma să fie recoltate 525 de tone de grâu alimentar în valoare de 1 207 500 lei, în scopul asigurării executării clauzelor contractuale ale contractului de împrumut nr.X din 11.10.2010 încheiate între îl „Lilia” și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova. Astfel, Vovc Vasili cunoscând cu certitudine precum că roada de grâu alimentar anului 2011 de pe terenul de 150 ha de teren arabil situate în s. X sunt gajate prin contractul de gaj nr.X din 11.10.2010 la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, și tot acesta având obligația conform contractului de gaj nr. X din 11.10.2010 să asigure integritatea bunurilor gajate, contrar prevederilor pct.4.2) al aceluiași contract, și fără acordul creditorului gajist să înstrăineze bunurile gajate altor persoane până la onorarea obligațiunilor sale, în mod intenționat la data de 30.12.2010 înstrăinează în baza contractului de subarendă din 30.12.2010, 275 ha de teren agricol, dintre care fac parte și cele 150 ha de teren agricol cu roada de grâu alimentar a anului 2011 gajate la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova la SRL „Civea-Agro”. Ca consecință a înstrăinării bunurilor sus-indicate gajate, Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 500 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.251 Cod penal - adică, a săvârșit înstrăinarea în cazurile nepermise de lege a bunurilor gajate, utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligat, conform legii, să asigure integritatea lor.

Tot el, Vovc Vasili, în luna decembrie a anului 2016, activând în calitate de contabil-șef la SRL „Agrozprim”, intenționat, prin abuz de încredere, fără acordul administratorului acestei întreprinderi, cet. Zaharia Serghei, a comercializat din stocurile entității în cauză către SRL „Road Trans”, 41008 kg de boabe de soia la un preț diminuat și anume la prețul de 3,24 lei/kg, în timp ce prețul real de piață era de 7,15 lei/kg. În urma tranzacției în cauză întreprinderii SRL „Agrozprim”, i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 149679,20 lei.

Prin acțiunile sale Vovc Vasili Piotr, a comis infracțiunea prevăzută de art.196 alin.(1) Cod penal - cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

Tot el, la 15.09.2016, având intenția de profit, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea sa, acționând în calitate de contabil-șef la SRL „Agrozprim”, falsificând semnătura pe contractul de vânzare-cumpărare din 15.09.2016 încheiat din numele SRL „Agrozprim” cu cet. Mîța Nicolae, locuitor al sat. X, a însușit banii în sumă de 97680 lei ce au fost obținuți în urma înstrăinării tractorului de model „MTZ82.1”, anul de fabricare 2003 și remorcii de model „2PTS-4 887B” nr. X ce aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”, cauzându-i astfel întreprinderii SRL „Agrozprim” un prejudiciu material considerabil în sumă de 150000 lei.

Prin acțiunile sale intenționate cet. Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.191 alin.(2) lit. c) Cod penal - delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, la 30.11.2016 intenționat a falsificat semnătura administratorului întreprinderii SRL „Agrozprim”, Zaharia Serghei, a.n. X, locuitor al mun. X, în factura fiscală nr. X prin care au fost prestate servicii de transport a deșeurilor agricole de către întreprinderea SRL „Road Trans”, sediul mun. X, prin ce i-a fost cauzat întreprinderii SRL „Agrozprim” un prejudiciu material în sumă de 23000 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile sale infracționale, având scop la 15.09.2019 intenționat a falsificat semnătura administratorului întreprinderii SRL „Agrozprim”, Zaharia Serghei, a.n. X, locuitor al mun. X în factura fiscală nr. X din 15.09.2016 și în contractul de vânzare-cumpărare din 15.09.2016 încheiat din numele SRL „Agrozprim” cu cet. Mîța Nicolae, prin care a fost înstrăinat tractorul de model „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și remorcii de model „2PTS-4 887B” nr. X ce aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1015 din 04.03.2019 rezultă că: semnăturile în litigiu, plasate în rubrica nr.14 „Predat bunurile” din exemplarul nr.2 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 15.09.2016; în rubrica nr. 16 „Primit bunurile” din exemplarul nr. 1 al facturii fiscale cu seria X din 30.11.2016; în rubrica nr.17 „Primit bunurile” din exemplarul nr.1 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 30.11.2016; în rubrica „продавец” din contractul nr.1 din 15.09.2016 de vânzare-cumpărare a tehnicii agricole, încheiat între SRL „Agrozprim” și cet. Mîța Nicolae; în rubrica „исполнитель” din actul lucrărilor îndeplinite din 31.12. 2015, au fost executate de cet. Vovc Vasili.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal - confecționarea, deținerea, sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în Procuratura r-nului Edineț, Lungu Vitalie, prin care a solicitat casarea sentinței în partea achitării lui Vovc Vasili de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii și prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal,

rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vovc Vasili să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de: art.190 alin.(5) Cod penal și să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani; art.251 Cod penal și în conformitate cu prevederile art.60 Cod penal, din motiv că a expirat termenul de prescripție, a înceta procesul penal în latura acestui articol; art.196 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu prevederile art.60 Cod penal, din motiv că a expirat termenul de prescripție, a înceta procesul penal în latura acestui articol; art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal și să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani; art.361 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu prevederile art.60 Cod penal, din motiv că a expirat termenul de prescripție, a înceta procesul penal în latura acestui articol. Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani. Acțiunea civilă înaintată de către reprezentanții părților vătămate a le admite integral, cu încasarea prejudiciului de la inculpat;

- directorul adjunct interimar al Agenției Rezerve Materiale, Didic Alexandr, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște culpabil și condamnat pe Vovc Vasili în baza art.190 alin.(5) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă în limitele sancțiunii prevăzute de norma penală dată, cu admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea de la inculpatul Vovc Vasili a prejudiciului cauzat prin infracțiune în sumă de 756.000 lei, amenda pecuniară în sumă de 700.000 lei și penalitatea de întârziere în sumă de 116.445.000 lei, iar în total suma de 117.901.000 lei;

- avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței în partea condamnării lui Vovc Vasili de comiterea infracțiunilor prevăzute la art.251, 191 alin.(1), 196 alin.(1), 361 alin.(1) Cod penal, cu emiterea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința cet. Vovc Vasili, la acest capitol, să fie emisă o sentință de achitare în condițiile art.390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1. În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că.

- învinuirea lui Vovc Vasili este confirmată prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Salcuțan Andrei, martorilor Dulap Vasili, Ciornaia Galina, Timofeeva Snejana. De asemenea vinovăția inculpatului Vovc Vasili mai este dovedită și prin probele scrise ce se conțin în materialele dosarului penal;

- declarațiile lui Vovc Vasili urmau a fi apreciate critic, din motiv că ele contravin în mare parte cu declarațiile tuturor persoanelor audiate, care au făcut declarații sub jurământ și care poartă răspundere pentru declarațiile făcute. Mai mult ca atât, este evident că inculpatul are atribuție directă la caz, și obținerea bunului, din start a fost efectuat prin comiterea încălcărilor legislației în vigoare și inducerea intenționată în eroare a persoanelor;

- din probele administrate rezultă că Vovc Vasili intenționat a indus în eroare factorii de decizie ai Agenției Rezerve Materiale ale Republicii Moldova, prin ce i-a viciat consimțământul, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă în privința naturii contractului, și anume i-a creat acestuia impresia precum că are loc o tranzacție de împrumut, ca ultimii să transmită marfa, dar Vovc Vasili ca reprezentat al persoanei juridice o să întoarcă bunurile sau o să se achite cu banii, însă de facto este deja constatat că nu este vorba de un împrumut, dar Vovc Vasili a dobândit pur și simplu marfa în mod gratuit, neavând intenția să își respecte angajamentul asumat, similar ca o donație;

- este total neîntemeiată afirmația instanței de judecată, precum că nici una din probele administrate în cazul de față nu dovedesc existența laturii obiective a infracțiunii, ceea ce se combate prin declarațiile martorului Dulap Vasili, a altor persoane audiate, documente, printre care și adeverința Primăriei s. X din 08.10.2010, prin care Primăria s. X, care precum că adevărește faptul că SRL „Vovc și K” are arendate în baza contractelor de arendă de la deținătorii de cotă de teren echivalent a 326 ha de teren arabil cu bonitatea de 73,0 grade, iar cu grâu de toamnă sunt însămânțate 150 ha, care a fost un factor decisiv la încheierea contractului de împrumut, dar acesta conține date neveridice, SRL „Vovc și K” nu deținea asemenea terenuri.

A concluzionat că, inculpatul Vovc Vasili din momentul în care partea vătămată i-a transmis cele 200 tone de grâu în sumă totală de 500 000 lei, a avut posibilitatea reală de a se folosi de producție sau de banii obținuți în rezultatul realizării produselor agricole. Prin Hotărârea Guvernului nr.968 din 18.10.2010, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2010, care era în mărime de 2950 lei, astfel în coraport cu art.126 Cod penal, suma prejudiciului invocat reprezintă proporții deosebit de mari. Prin urmare este demonstrat prin probele administrate în instanța de judecată, că Vovc Vasili a însușit prin înșelăciune de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova cantitatea de 200 tone de grâu alimentară în sumă de 500 000 lei. Astfel, sunt întrunite și elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Susținut acuzarea în cazul dat că, au fost administrate toate probele posibile ținând cont de termenul rezonabil al efectuării urmăririi penale și judecării cauzei, accesului liber la justiție și contradictorialității, astfel încât a fost acumulat un probatoriu suficient în demonstrarea vinovăției persoanei și înlăturarea tuturor dubiilor privind nevinovăția lui. Probele acumulate, și anume declarațiile reprezentantului părții vătămate, martorilor, materialele cauzei penale în coroborare demonstrează vinovăția persoanei. La baza emiterii sentinței prin care a recalificat acțiunile lui Vovc Vasili din prevederile art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, în prevederile art.191 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată nejustificat a reținut, precum că calificarea efectuată de către procuror este una eronată, situație care impune a fi corectată prin reîncadrarea acțiunilor inculpatului Vovc Vasili, conform calificativului delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor alte sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune considerabile.

A mai relevat acuzatorul de sta că, probele examinate demonstrează că în acțiunile lui Vovc Vasili sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, ce se dovedește prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Gubceac Dmitrii, martorilor Zaharia Serghei, Mița Nicolae, Coțaș Leonid, precum și prin probele scrise anexate la materialele cauzei. Este demonstrat prin probe că în acțiunile lui Vovc Vasili sunt întrunite elementele infracțiunii de delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor alte sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune considerabile săvârșită cu folosirea situației de serviciu. Chiar dacă procurorul conducător a omis să indice în învinuire expresia nemijlocită „săvârșită cu folosirea situației de serviciu”, procurorul de caz a indicat corect calificativul, comiterea faptei prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, care urma să fie reținut de instanța de judecată, din motiv că prin probe este demonstrat faptul că acesta a folosit situația de serviciu în vederea delapidării averii străine, Vovc Vasili având un contract de muncă încheiat, atribuțiile de serviciu al acestuia fiind reglementate prin actele interne instituționale.

Totuși, instanța de judecată corect l-a recunoscut pe inculpat vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 Cod penal, însă este prea blând faptul dispunerii în privința acestuia a pedepsei definitive de 2 ani închisoare, acesta fiind învinuit de comiterea a 5 infracțiuni din diferite capitole ale Codului penal, fiind dispusă și aplicarea art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a pedepsei stabilite.

A opinat că, pedeapsa aplicată sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării ei, este o pedeapsă prea blândă, astfel în urma executării acestei pedepse nu va fi realizat scopul pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către acesta, ținând cont de conduita și infracțiunea săvârșită de către acesta, faptul că inculpatul anterior a mai săvârșit infracțiuni, nu s-a corectat, dar dimpotrivă continuă să ducă un mod de viață lipsit de reguli etice-morale.

3.2. În motivarea cererii de apel directorul adjunct interimar al Agenției Rezerve Materiale, Didic Alexandr a invocat că:

- vina inculpatului pe deplin a fost dovedită prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, Andrei Salcuțan, declarațiile martorilor Timofeeva Snejana, Ciornaia Galina, Cernei Vadim, precum și prin probele scrise administrate la caz;

- vina lui Vovc Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal este dovedită pe deplin, iar prima instanță greșit a ajuns la concluzia, că în speță sunt relații civile, iar în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, deoarece din materialele cauzei penale se conturează clar intenția lui Vovc Vasili de a dobândi prin escrocherie bunurile ce aparțin Agenției Rezerve Materiale;

- instanța de judecată nu a luat în considerație, că doar după semnarea contractului de împrumutare cu decalaj în timp a grâului alimentar și a contractului de gaj, doar peste șase zile de la recepția ultimei tranșe de grâu, Vovc Vasili semnează un contract de subarendă a terenurilor împreună cu roada care urma a fi recoltată, unui alt agent economic, fără a anunța despre acest fapt Agenția Rezerve Materiale. Acest fapt, cu certitudine denotă intenția inculpatului de a se eschiva de la onorarea obligațiilor contractuale și intenția acestuia de a însuși bunurile în posesia căruia a intrat. Un indiciu care confirmă faptul, că Vovc Vasili a avut intenția de a sustrage bunurile altei persoane, servește și faptul, că Vovc Vasili, în calitate de fondator și administrator al ÎI „Lilia”, a depus cererea introductivă în instanța de judecată pentru a fi intentată procedura de insolvență, deși întreprinderea mai dispunea de careva active, care nu au fost valorificate;

- instanța de judecată putea motiva, că în acțiunile inculpatului nu a fost intenția de însușire a bunurilor altei persoane, dacă acesta păstra bunurile gajate, dar din lipsa roadei de grâu, era în imposibilitate de a acoperi costurile bunurilor recepționate, dar acesta imediat după recepționarea ultimei tranșe de grâu a și înstrăinat bunurile gajate.

A concluzionat că, este neîntemeiată și hotărârea primei instanțe de a lăsa fără examinare acțiunea civilă depusă de către Agenția Rezerve Materiale, deoarece instanța de judecată l-a recunoscut culpabil pe Vovc Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, în așa mod a constatat cauzarea prejudiciului material Agenției, și în conformitate cu prevederile art.art.219-226 Cod de procedură penală, urma să admită acțiunea civilă și să încaseze de la inculpat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

3.3 În motivarea cererii de apel avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului a invocat că:

- pe episodul privind fapta infracțională prevăzută de art.251 Cod penal, metoda prin care s-a realizat latura obiectivă ar fi fost prin „înstrăinare” - se are în vedere transmiterea bunurilor gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate în folosul unor terțe persoane, sub formă de vânzare, donare, achitare în contul datoriei etc.. Această metodă nu a fost realizată în acțiunile lui Vovc Vasili, or nu a avut loc înstrăinarea bunurilor gajate. La caz, bunul gajat este roada de grâu anulului 2011. Adică, obiectul bunului gajat prin contractul de gaj nr.58 din 11.10.2010, între SRL „Vovc și K” și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, este roada, nu contractele de arendă. Mai mult ca atât, la materialele cauzei a fost anexat actul de control în teren, conform căruia s-a constatat că roada de grâu pentru anul 2011, pe 150 ha., semănată în s. X, nu s-a dezvoltat din cauza calamităților naturale care au avut loc, roada fiind compromisă în totalitate, impediment justificat în afara controlului debitorului gajist. Respectiv obiectul contractului de gaj, roada anulului 2011 de pe cele 150 ha semănată cu grâu

alimentar în s. X, nu a fost înstrăinat de debitorul gajist SRL „Vovc și K”. Pentru a constata înstrăinarea bunului, acest bun cel puțin trebuie să existe în natură, or, obiectul contractului de gaj este roada, nicidecum semințele care au fost folosite pentru cultivarea terenurilor;

- declarațiile date în dosar de inculpat, în raport cu cele ale martorilor audiați și procedurile de insolvență a ÎI „Lilia”, SC „Vovc și K” SRL, denotă că darea terenurilor în subarendă a fost generată din cauza că nu a rodit grâu în anii 2009- 2010, au fost sechestrate și vândute bunurile/tehnica cu care Vovc Vasili asigura recoltarea terenurilor, respectiv a fost impus de situația de a transmite în subarendă terenurile și nicidecum realizarea cărorva acte de eschivare de la îndeplinirea obligațiilor contractuale;

- așa cum prevede procesul de insolvență, Agenția Rezerve Materiale a fost admisă în calitate de creditor chirografar de rangul 4, cu creanța în sumă de 540000 lei, iar datoria pentru cele 200 tone de grâu, în sumă de 540000 lei a fost validată în cadrul procesului de insolvență al ÎI „Lilia”;

- Vovc Vasili, administrator SC „Vovc și K”, este recunoscut vinovat de faptul că nu ar fi asigurat păstrarea gajului, dar instanța nu a luat în considerație că bunul gajat este roada anului 2011, iar odată ce a fost intentat procesul de insolvență, relațiile sunt guvernate de Codul civil, precum și de Legea insolvenței nr.149 din 29.06.2012. Conform prevederilor Codului civil, dacă apare pericolul pierderii sau deteriorării bunului gajat, partea care îl deține este obligată să-l informeze pe celălalt despre aceasta, menționând că a fost adus la cunoștință despre incapacitatea de a satisface creanța și imposibilitatea de a realiza contractul de gaj prin atribuirea Agenției Rezerve Materiale calitatea de creditor chirografar de rangul 4;

- pe episodul privind fapta infracțională prevăzută de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, stau probe care nu confirmă intenția și faptul delapidării averii străine - tractor de model „MTZ-82.1 și remorca „PTS-4 887B”. Atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul judecării cauzei, nu s-au adus probe ferme, că Vovc Vasili a însușit aceste bunuri, sau a obținut bani care i-a folosit în interes personal în urma vânzării bunurilor, or, asta ar fi trebuit să urmărească inculpatul pentru ca fapta prejudiciabilă să fie constatată în acțiunile lui Vovc Vasili. La dosar este anexată copia cererii lui Vovc Vasili datată cu 30.03.2016, prin care el solicită să fie transferat din funcția de contabil șef în cea de inginer mecanic începând cu data de 01.04.2016, mai este și ordinul nr.15 din 01.12.2016 semnat de directorul Zaharia Serghei, prin care inculpatul este concediat din funcția de contabil șef - atât pentru că în acțiunile lui Vovc Vasili să fie prezente semnele calificative ale infracțiunii prevăzute de art.191 Cod penal, procurorul urma să probeze faptul că, tractorul și remorca au fost transmise în gestiunea sau administrarea inculpatului, fapt ce nu a fost făcut;

- în instanță partea acuzării nu a adus nici un înscris prin care să fie probat faptul că Vovc Vasili este responsabil material de bunurile SRL „Agrozprim”, precum și faptul că tractorul și remorca a fost transmisă în gestiunea/administrarea inculpatului, ceea ce era necesar de făcut în caz de calificare a acțiunilor ca delapidare;

- pe episodul privind fapta infracțională prevăzută de art.196 alin.(1) Cod penal, nu este întrunită latura obiectivă a infracțiunii, or, urmările prejudiciabile sub formă de daune materiale în proporții mari, adică prejudiciul pretins de partea vătămată în sumă de 149679,20 lei este mai mică decât 174320 lei (20 salarii medii lunare pe economie, la ziua de azi). Dat fiind faptul că la ziua de azi legea penală prevede răspunderea pentru cauzarea unui prejudiciu mai mare decât suma de 174320 lei, lege care urma a fi aplicată retroactiv ca una mai ușoară, iar ca rezultat acțiunile lui Vovc Vasili urmau a fi calificate ca contravenție prevăzută de art.106 Cod contravențional și în final procesul urma să fie încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție;

- în cadrul ședințelor judecătorești, în urma declarațiilor date de inculpatul Vovc Vasili, de Melnic Valentin, martor care a lucrat în calitate de tractorist la SRL „Agrozprim”, declarațiile lui Voloșenco Leonid, martor care a lucrat pe tractorul nr.2, au menționat că roada anului 2016 de „soia” nu era bună, era murdară, ulterior a vândut-o cumpărătorului SRL „Road Trans”, aceasta a fost dusă la depozit pentru a fi curățată, respectiv SRL „Agrozprim” nu a

fost prejudiciat cu nimic, or, diferența de preț sunt achitate pentru serviciile de transport, depozitare, curățare. Bani pentru soia SRL „Agrozprim” (3,24 lei/kg) au fost predați fratelui administratorului Zaharia Serghei - Oleg, care a primit în numerar suma de 90 000 lei. Faptul primirii banilor în sumă de 90 000 lei a fost confirmat de martorul Ciornaia Galina, adeverit prin extrasele bancare anexate la dosar, moment ce a fost recunoscut chiar de reprezentantul părții vătămate Zaharia Serghei în fața primei instanțe;

- chiar dacă se admite situația prejudicierii SRL „Agrozprim”, atunci presupusul prejudiciu urma a fi stabilit în cuantum de 59 679,20 lei (149 679,20 - 90000 = 59 679,20 lei), adică urma a fi exclusă suma de 90 000 lei, bani predați fratelui administratorului SRL „Agrozprim”. Un alt moment care urmează a-l enunța este că reprezentantul părții vătămate „Agrozprim” SRL, Gubceac Dmitri a depus o cerere de chemare în judecată în cadrul procesului penal cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 149 679,20 lei. Iar aici instanța nu a luat în considerație declarațiile inculpatului, martorilor, probele anexate la dosar (extras bancar, potrivit căruia de la BC „ProCreditBank” SA, a fost extrasă suma de bani 90 000 lei, de către Zaharia Oleg) și a fost admisă acțiunea civilă depusă în dosarul penal, cu încasarea din contul lui Vovc Vasili a sumei de 149 679,20 lei și cheltuielile judiciare în sumă de 7 500 lei. În cazul constatării vinovăției definitive a lui Vovc Vasili, cauzarea de prejudiciu SRL „Agrozprim”, suma de suma de 90 000 lei urmează a fi exclusă, or, suma dată reprezintă o îmbogățire fără justă cauză;

- pe episodul privind fapta infracțională prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal, necâtând la faptul că a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală a lui Vovc Vasili pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute la art.361 alin.(1) Cod penal, la emiterea sentinței, instanța de judecată urma să motiveze dacă în acțiunile inculpatului se regăsesc elementele constitutive de comiterea infracțiunii respective, ceea ce nu a făcut.

Astfel, la emiterea sentinței din 28.07.2021, instanța nu și-a argumentat poziția, așa cum prevede art.art.100, 101, 389 Cod de procedură penală.

4. La 01.11.2022 procurorul în Procuratura r-nului Edineț, Lungu Vitalie a depus apel suplimentar, prin care a solicitat casarea sentinței în partea privind achitarea lui Vovc Vasili de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii și prin care a fost recunoscut vinovat Vovc Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vovc Vasili să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani; art.251 Cod penal, și în conformitate cu prevederile art.60 Cod penal, din motiv că a expirat termenul de prescripție, a înceta procesul penal în latura acestui articol; art.196 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu prevederile art.60 Cod penal, din motiv că a expirat termenul de prescripție, a înceta procesul penal în latura acestui articol; art.191 alin.(2) lit. c) Cod penal și să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani; art.361 alin. (1) Cod penal și în conformitate cu prevederile art.60 Cod penal, din motiv că a expirat termenul de prescripție, a înceta procesul penal în latura acestui articol. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani. Acțiunea civilă înaintată de către reprezentanții părților vătămate a le admite integral, cu încasarea prejudiciului de la inculpat.

4.1 În motivarea apelului, procurorul suplimentar a invocat că, a declarat acest apel pentru a modifica solicitarea procurorului și Vovc Vasili să fie recunoscut culpabil de

săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, or, atât din textul actelor de acuzare întocmite, cât și din formularea învinuirii, reiese că acestuia i se incriminează fapta de delapidare a averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșit în proporții considerabil de mari, adică comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. c) Cod penal. Astfel, urmează a fi concretizată litera agravantă incriminată lui Vovc Vasili din aliniatul (2) al articolului 191 Cod penal, cu modificarea ei din "d", în litera "c", care este corectă și corespunde textului învinuirii înaintate.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2023, s-au admis apelurile declarate, inclusiv din alte motive decât cele invocate, s-a casat sentința, s-a rejudecat cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și în baza acestei legi i se aplică pedeapsa sub formă de 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei lui Vovc Vasili urmând a fi calculat din 28.02.2023, cu luarea acestuia sub gardă din sala de judecată.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal și prin coroborare cu prevederile art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, s-a liberat de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(1) Cod penal și prin coroborare cu prevederile art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, s-a liberat de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de antreprenoriat și de a ocupa funcții contabile, de conducere și administrare a întreprinderilor de drept public și privat pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală, art.107 alin.(1) Cod penal, în baza art.2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Vovc Vasili s-a liberat de executarea pedepsei.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal și prin coroborare cu prevederile art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, s-a liberat de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal.

S-a admis parțial acțiunea civilă depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei SRL „Agrozprim”, și s-a încasat din contul lui Vovc Vasili în beneficiul SRL „Agrozprim”, suma de 149 679,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute șaptezeci și nouă lei și 20 de bani) lei MDL, și cheltuielile judiciare în sumă de 7 500 (șapte mii cinci sute) lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă depusă de către Agenția Rezerve Materiale, și s-a încasat din contul lui Vovc Vasili în beneficiul Agenției Rezerve Materiale prejudiciul cauzat în mărime de 540 000 (cinci sute patruzeci mii) lei.

S-a admis cererea procurorului în Procuratura mun. Edineț, Lungu Vitalie, cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, și s-a încasat din contul lui Vovc Vasili în contul bugetului de stat cheltuielile judiciare în sumă de 6 300 (șase mii trei sute) lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare nr.34/12/2-R-1015 și nr.34/12/2-R-18.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, prima instanță nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor

administrare o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanței privind achitarea inculpatului de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, fiind una eronată. Prima instanță fără just temei și nemotivat a respins probele administrate de organul de urmărire penală, prezentate de acuzare și examinate în ședință de judecată, în aspectul dat concluzia primei instanțe fiind neargumentată și nu se bazează pe date obiective și prevederile legale. La fel, eronat și contradictoriu a expus soluția de achitare a inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că, nu se racordă la probele administrate, concluzia primei instanțe privind achitarea lui Vovc Vasili în baza art.190 alin.(5) Cod penal, totalitatea probelor administrate și cercetate suplimentar de către instanța de apel nicidecum nu confirmă temeinicia sentinței în această parte, fiind prezente pe cauză suficiente probe pertinente, concludente și utile, care urmează a fi puse la baza unei sentințe de condamnare pe acest capăt de învinuire.

Instanța de apel în urma evaluării integrale a probelor prezentate a ajuns la concluzia că nu există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, că atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată au fost acumulate probe veridice suficiente care demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunii incriminate lui. Vinovăția inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal se demonstrează pe deplin prin elementele de fapt dobândite din probele cercetate, și anume din declarațiile martorilor, din procesele-verbale ale acțiunilor procesuale petrecute pe caz, prin înscrisurile anexate la materialele cauzei, care au fost cercetate în cadrul ședințelor judiciare și care se coroborează deplin, demonstrând cu certitudine existența infracțiunii și constatarea vinovăției lui Vovc Vasili în baza art.190 alin.(5) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a conchis din analiza probelor examinate de prima instanță și instanța de apel, învinuirea lui Vovc Vasili în baza art.190 alin.(5) Cod penal, este confirmată prin: declarațiile reprezentantului părții vătămate Salcuțan Andrei și declarațiile martorilor Dulap Vasili, Ciornaia Galina, Timofeeva Snejana.

De asemenea, vinovăția inculpatului Vovc Vasili mai este dovedită și prin materialele dosarului de urmărire penală și anume: Conținutul actului reviziei documentare a activității economice-financiare efectuate la ÎI „Lilia” pentru perioada 01.01.2011-31.12.2011 din 27.01.2012 emis de către CCCEC; Conținutul contractului nr.X din 11.10.2010, încheiat între Agenția Rezerve Materiale și ÎI „Lilia”; Conținutul contractului de gaj nr.58 din 11.10.2010, încheiat între SRL „Vovc și K” în calitate de debitor gajist și Agenția Rezerve Materiale în calitate de creditor gajist; Confirmarea de înregistrare a gajului din 15.10.2010; Adeverința Primăriei s. Hlinaia, r-nul Edineț din 08.10.2010; Bonul de livrare nr.X din 26.10.2010, prin care Agenția Rezerve Materiale a livrat ÎI „Lilia” 200 tone de grâu alimentară în valoare de 500 000 lei, care era depozitat la SA „Cereale-Cupcini”; Lista facturilor de expediție a grâului livrat de la Agenția Rezerve Materiale de Stat, conform bonului de livrare nr.03-08/58 din 26.10.2010 pentru ÎI „Lilia” de la SA „Cereale-Cupcini”; Conținutul contractului nr.48 din 28.01.2010, încheiat între CAP „VasigAgro” și SRL „Vovc și K”.

Instanța de apel a reținut că, la emiterea sentinței de achitare, instanța de judecată a pus declarațiile în apărarea sa a inculpatului Vovc Vasili, precum că el nu dobândit ilicit bunurile altei persoane, în cazul dat 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, prin inducerea în eroare a unei persoane, adică a factorilor de decizie a Agenției Rezerve Materiale ale Republicii Moldova, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților, precum că nu a avut intenția de a acționa ilegal și neachitarea cu aceștia ar fi fost favorizată de faptul calamităților naturale din anul 2011.

Însă, declarațiile lui Vovc Vasili urmau a fi apreciate critic, din motiv că ele sunt contrare în mare parte cu declarațiile la toate persoanele audiate, care au făcut declarații sub

jurământ și care poartă răspundere pentru declarațiile făcute. Mai mult ca atât este evident că inculpatul are atribuție directă la caz, și obținerea bunului, din start a fost efectuat prin comiterea încălcărilor legislației în vigoare și inducerea intenționată în eroare pe persoanelor. Prin urmare declarațiile inculpatului urmau a fi calificate ca o poziție de apărare și o tentativă de a duce în eroare instanța, caracterul fals al declarațiilor sale se confirmă și prin faptul că partea apărării nu a prezentat nici un act care să demonstreze precum că au suferit în urma calamităților naturale, nu au justificat nici într-un mod, de ce s-au înstrăinat terenurile cu roada gajată numai după 6 zile de la primirea bunului la alt agent economic, din ce motiv au prezentat un certificat cu date neveridice de la Primăria satului Hlinaia, raionul Edineț, în vederea obținerii bunurilor materiale de la Agenția Rezerve Materiale ale Republicii Moldova, care a fost motivul că nu a înregistrat în modul corespunzător contractele de arendă a terenurilor, roada de pe care a și fost gajată în scopul de a primi tranzacția menționată în învinuire. Declarațiile prin care acesta nu recunoaște vina poate fi considerată ca tactica lui de apărare, dar care nu se confirmă prin careva probe, pe când probele prezentate de acuzare indică expres că anume inculpatul a comis fapta de escrocherie.

Instanța de apel a considerat că, instanța de judecată corect a reținut că s-a adeverit primirea grâului în cantitatea de 200 tone de către ÎI „Lilia” gestionată de către Vovc Vasili, însă instanța de judecată neîntemeiat a reținut, precum că acesta constituie obiectul unui act juridic civil, deoarece acțiunile prejudiciabile și intenția subiectului au fost infracționale din start, și deci aceste 200 tone de grâu constituie obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art.190 Cod penal, care are un caracter complex. Astfel obiectul juridic principal fiind relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, obiectul material fiind nemijlocit grâul dobândit ilegal.

În continuare, instanța de judecată corect descrie din punct de vedere teoretic semnele laturii obiective ale infracțiunii prevăzute de art.190 Cod penal, după care mai departe constată neîntemeiat și eronat, precum că condițiile care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie în acest caz nu au fost întrunite și precum că încheierea contractului de împrumut al grâului nr.58 din 11.10.2010, între Agenția Rezerve Materiale și ÎI „Lilia”, nu a avut un careva scop de inducere în eroare a organului care a eliberat cantitatea de 200 de tone de grâu, or inculpatul Vovc Vasili a prezentat din start date false referitor la bunurile aflate în posesia persoanei juridice gestionate de către acesta în vederea inducerii în eroare a persoanei și obținerii consimțământului viciat la încheierea acestui contract, după care cu re-credință înstrăinează bunurile de la ÎI „Lilia” și SRL „Vovc și K”, după doar 6 zile de la primirea ultimei tranșe, astfel artificial fiind creată o stare a persoanei juridice de a fi în imposibilitatea respectării angajamentului asumat.

Din probele administrate rezultă că, Vovc Vasili intenționat a indus în eroare factorii de decizie ai Agenției Rezerve Materiale ale Republicii Moldova, prin ce i-a viciat consimțământul, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă în privința naturii contractului și anume, i-a creat acestuia impresia precum că are loc o tranzacție de împrumut, ca ultimii să transmită marfa, dar Vovc Vasili ca reprezentant al persoanei juridice o să întoarcă bunurile sau o să se achite cu banii, însă de facto este deja constatat că nu este vorba de un împrumut, dar Vovc Vasili a dobândit pur și simplu marfa în mod gratuit, neavând intenția să își respecte angajamentul asumat, similar ca o donație.

Dolul și viclenia ca element al escrocheriei constă în utilizarea de mijloace viclene (șiretenii) - acțiuni sau inacțiuni - prin care persoana este indusă în eroare și se poate manifesta prin prezentarea unor date false sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie, prin urmare Vovc Vasili a prezentat la Agenția Rezerve Materiale, date false cu privire la executarea obligațiilor, menționând că o să se achite pentru marfa primită, ceea ce nu a făcut, dar mai mult, a prezentat date precum că pune în gaj roada anului viitor, pe care doar la câteva zile o înstrăinează la un alt agent economic, la fondarea căruia are la fel atribuție dânsul, însă creează o situație ca statul prin intermediul persoanelor abilitate să nu își poată recupera prejudiciul.

Datele false se pot referi atât la personalitatea infractorului, cât și la unele fenomene, ca de exemplu faptul că după intrarea în posesie a bunului de către inculpat, acesta nu se va mai achita cu partea vătămată, prin urmare acesta având posibilitate să dispună de bun după propria voință și să aibă un venit nejustificat rezultat din înșelăciunea persoanei. Actele de prezentare a faptelor mincinoase pot fi îndeplinite pe cale verbală, în scris ori folosind ambele căi simultan, prin urmare în cazul dat Vovc Vasili a avut un comportament dolosiv și viclean față de Agenția Rezerve Materiale ale Republicii Moldova, care ca rezultat al acțiunilor și promisiunilor convingătoare ale făptuitorului precum că după ce îi va transmite 200 de tone de grâu, acesta se va achita anul viitor până la 01.09.2011, după ce a intrat în posesia bunurilor acesta a făcut în așa fel ca firma să nu aibă posibilitate să se achite, or, acțiunile date denotă faptul că din start Vovc Vasili a avut intenția de a duce în eroare factorii de decizie ai Agenția Rezerve Materiale ale Republicii Moldova și a dobândi ilicit bunurile acesteia prin viclenie și dol. Mai mult ca atât, făptuitorul a intrat în încrederea părții vătămate cu ceva timp înainte de fapta comisă, ca la un moment dat să se folosească de încrederea acestuia, ca mijloc al comiterii faptei de escrocherie, astfel acțiunile de înșelăciune al făptuitorului fiind încadrate perfect în prevederile art.190 Cod penal, inclusiv de până la modificările survenite

Instanța de apel a relevat că, prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane se înțelege transmiterea benevolă făptuitorului de către victimă a bunurilor sau a dreptului asupra bunurilor sub influența vicleniei și dolului. Prin urmare, examinând declarațiile părții vătămate, reprezentantul Agenției Rezerve Materiale ale Republicii Moldova, acesta menționează expres că Vovc Vasili, a intrat în încrederea lui și sub influența verbală a acestuia și promisiunea că se va achita, a transmis acestuia 200 tone de grâu, care costa la acel moment 500 000 lei, bani cu care acesta nu s-a achitat, mai mult ca atât a întreprins acțiuni ca să nu fie posibilă încasarea sumei de la agentul economic pe care îl gestiona.

Cele menționate de reprezentantul părții vătămate au fost confirmate și de către martorii audiați și documentele anexate și examinate. Este de menționat că chiar și modul cum a acționat Vovc Vasili, ce ține de intrarea în posesie a bunului, deja denotă intenția din start a acestuia de a nu-și executa angajamentul asumat, și anume a transmis terenurile arendate și roada de pe dânsul la altă persoană juridică gestionată în parte tot de dânsul.

Prin urmare, actul juridic încheiat a fost determinat de comportamentul dolosiv și viclean al făptuitorului, ce s-a manifestat prin faptul că Vovc Vasili a trecut sub tăcere anumite împrejurări, la a căror dezvăluire cealaltă parte nu ar mai fi încheiat actul juridic, și anume faptul că nu are de gând să se achite cu victima, ceea ce și până în prezent nu a făcut.

Astfel, instanța de apel a considerat că, este neîntemeiată afirmația instanței de judecată, precum că nici una din probele administrate în cazul de față nu dovedesc existența laturii obiective a infracțiunii, argumente care se combat prin declarațiile martorului Dulap Vasile, alte persoane audiate, documente, printre care și adeverința Primăriei s. X din 08.10.2010, prin care Primăria s. X, precum că adevărește faptul că SRL „Vovc și K” are arendate în baza contractelor de arendă de la deținătorii de cotă de teren echivalent a 326 ha de teren arabil cu bonitatea de 73,0 grade, iar cu grâu de toamnă sunt însămânțate 150 ha, care a fost un factor decisiv la încheierea contractului de împrumut, dar acesta conține date neveridice, or, SRL „Vovc și K” nu deținea asemenea terenuri.

Acțiunea adiacentă a laturii obiective, și anume prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate - este dovedită, or, Vovc Vasili a prezentat adeverință cu elemente neveridice, precum că are în posesie terenuri agricole și roadă, care de fapt nu le avea în posesie legală ÎI „Lilia” și SRL „Vovc și K”, terenurile date nefiind înregistrate în modul corespunzător, după care relativ imediat după ce dobândește ilegal bunul, făptuitorul prin intenție supra venită înstrăinează repede terenurile și roada gajată la o altă persoană juridică, gestionată relativ tot de acesta, având ca scop evitarea rambursării presupusei datorii. Astfel, este dovedit în totalitate comportamentul dolosiv și viclean al făptuitorului, iar afirmația instanței de judecată precum că acesta nu a fost dovedit, este pur declarativă și nefondată.

Instanța de judecată a reținut actul reviziei documentare a activității economice-financiare efectuate la ÎI „Lilia”, de unde se deduce că grâul achiziționat de la Agenția Rezerve Materiale al Guvernului Republicii Moldova a fost prelucrat în făină, care s-a utilizat în scopuri de panificație pentru aprovizionarea populației din teritoriu, fapt care favorizează decăderea tuturor argumentelor pe care le-a invocat partea apărării referitor la calamitățile naturale care au avut loc în anul 2011, or infracțiunea de escrocherie s-a consumat încă în anul 2010, când făptuitorul a intrat în posesia de facto și de iure a bunului și l-a administrat după propria voință. Deci, rezultă că din grâul dat s-a produs marfa care a fost înstrăinată, nefiind careva acte de rebut a acesteia, prin urmare Vovc Vasili prin intermediul persoanelor juridice gestionate a avut un venit, și a fost posibilă de fapt rambursarea presupusei datorii față de Agenția Rezerve Materiale al Republicii Moldova, ceea ce nu a făcut nici până în prezent, dar invoca temeieri formale, precum că a fost în imposibilitate, pe când a manipulat cu o serie de persoane juridice gestionate de dânsul, creând artificial situația, ca pe cale civilă și în procedura de insolvență să nu fie posibilă încasarea sumelor de bani și efectuarea achitărilor care urmau a fi efectuate, având în vedere că este prejudiciată partea vătămată, care este statul Republica Moldova, reprezentat prin intermediul organelor de rigoare. Astfel, conform probelor examinate, s-a stabilit cu certitudine faptul că Vovc Vasili a comis fapta de escrocherie, îndreptată împotriva Agenției Rezerve Materiale.

Astfel, acesta folosindu-se de întreprinderile în care figura ca fondator, sau după caz administrator, a dobândit ilicit bunuri de la Agenția Rezerve Materiale, adică 200 tone de grâu alimentară, la 11.10.2010 a încheiat în mod dolosiv, știind că nu își va executa obligațiile, din numele întreprinderii date cu Agenția Rezerve Materiale a RM, contractul de împrumut nr. X, prin care Agenția va elibera cu titlu de împrumutare cu decalaj în timp, iar ÎI „Lilia” va primi cu titlu de împrumut 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, precum și va recupera taxa pe valoare adăugată însumă de 40000 lei, care urmau a fi restituite până la data de 01.09.201, faptul nu a fost realizat nici până în ziua de azi, ceea ce denotă și intenția lui infracțională.

Instanța de apel a invocat că, prin declarațiile reprezentantului părții vătămate și a martorilor, precum și prin materialele cauzei penale, s-a constatat scopul realizării intenției sale criminale și posibilității executării respectivului contract, însă Vovc Vasili, având intenția de la bun început de a nu restitui cele 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, Agenției Rezerve Materiale, precum și taxa pe valoare adăugată în sumă de 40 000 lei, mai departe el a invocat o faptă mincinoasă, precum că va garanta datoria în cauză cu roada anului 2011 de grâu alimentară semănat pe terenurile agricole de care dispune SRL „Vovc și K” situate în s. X, pe care le deținea în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010, încheiat contrar legislației între ÎI „Lilia” și CAP „Vasig Agro”, a cărui administrator și cofondator de asemenea este Vovc Vasili

După care Vovc Vasili, deja acționând din numele SRL „Vovc și K”, în cadrul căreia de asemenea avea calitatea de unic fondator și administrator, la 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a RM contractul nr. X de gaj, prin care SRL „Vovc și K” în vederea asigurării executării clauzelor contractuale a contractului de împrumut nr. 58 din 11.10.2010, încheiat între ÎI „Lilia” și Agenția Rezerve Materiale, prin care a gajat grâul alimentară semănat pe suprafața a 150 ha de pământ agricol situat în s. X, pe care le deținea deja în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010, care a fost încheiat contrar prevederilor art.10 alin.(4) și art.18 din Legea nr.198 din 15.03.2003 cu privire la arenda în agricultură, prin care SRL „Vovc și K” a preluat terenurile în cauză în subarendă de la CAP „Vasig Agro”, dar nu a efectuat înregistrarea subarenzii în cauză la Primăria s. X, conform cerințelor legale, ca consecință prevederile acestuia nefiind opozabile terților persoane.

În vederea realizării faptei sale criminale și urmărind scopul său premeditat de nerestituire a cantității de 200 tone de grâu alimentară Agenției Rezerve Materiale a RM, precum și a taxei pe valoare adăugată, Vovc Vasili primind la 24.12.2010 ultima tranșă a

grâului livrat de către Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, acționând în mod viclean și fraudulos, continuând intenția sa de înșelăciune, contrar clauzei contractuale nr. 4.2) al contractului de gaj nr.X din 11.10.2010 încheiat între SRL „Vovc și K” și Agenția Rezerve Materiale din Republica Moldova, nu a asigurat păstrarea gajului depus și fără autorizația instituției sus-menționate, deja la 30.12.2010, adică imediat peste 6 zile de la momentul primirii ultimei tranșe a celor 200 tone de grâu alimentară de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, a încheiat contractul cu SRL „Civea-Agro”, în baza căruia a transmis în subarendă terenurile agricole cu roada de grâu alimentară gajată la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova la SRL „Civea Agro”.

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia că, inculpatul Vovc Vasili, din momentul în care partea vătămată i-a transmis 200 tone de grâu în sumă totală de 500 000 lei, a avut posibilitatea reală de a se folosi de producție sau de banii obținuți în rezultatul realizării produselor agricole. Prin Hotărârea Guvernului nr.968 din 18.10.2010, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2010, care era în mărime de 2 950 lei, ce în coraport cu art.126 Cod penal, suma prejudiciului invocat reprezintă proporții deosebit de mari. Prin urmare este demonstrat prin probele administrate în instanța de judecată, că Vovc Vasili a însușit prin înșelăciune de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova cantitatea de 200 tone de grâu alimentară în sumă de 500 000 lei. Astfel sunt întrunite pe deplin elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Instanța de apel a constata că, prima instanță prin sentința de achitare a inculpatului de sub învinuirea în baza art.190 alin.(5) Cod penal, și anume din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, nu a reușit să combată cele constatate în cadrul urmăririi penale și examinării cauzei în ședință de judecată, și anume că inculpatul din start nu a avut intenția de a restitui cele 200 tone de grâu, precum și taxa pe valoare adăugată, inculpatul neexecutând obligațiile stabilite prin contractul de gaj nr.58. În așa mod, instanța de apel a ajuns la concluzia, că cele constatate au o legătură de cauzalitate și demască intenția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Astfel, instanța de apel a conchis că probele sus- indicate, coroborate între ele confirmă în afara oricărui dubiu vinovăția inculpatului, iar concluzia instanței de fond precum că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și că vina lui Vovc Vasili în comiterea infracțiunii incriminate nu a fost dovedită, este greșită și contravine probelor sus- indicate.

Totodată, deși de partea apărării se invocă nevinovăția inculpatului, instanța de apel a menționat că concluziile despre vinovăția inculpatului nu sunt bazate pe presupuneri, ci pe probele cercetate, iar faptul că inculpatul nu recunoaște vinovăția sa nu poate fi luat în considerație în detrimentul persoanei, fiind un drept al persoanei inculcate să recunoască învinuirea, dar nu și o obligație. Vinovăția inculpatului în faptele incriminate a fost dovedită deplin prin probe incontestabile și nu prin îndoieli, careva dubii în probarea vinovăției inculpatului, după cum se susține, nefiind constatate.

Reieșind din cele expuse mai sus, instanța de apel a reținut că totalitatea probelor administrate corespund cerințelor stipulate de art.101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

În opinia instanței de apel probele nominalizate și examinate în ansamblu reprezintă o situație clară și fără dubii a circumstanțelor de fapt și consideră că reieșind din probele date, rezultă că Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea intenționată de deținere și folosire a documentelor oficiale false, infracțiune prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal.

În altă ordine de idei, instanța de apel a respins argumentele apelului declarat în numele inculpatului Vovc Vasili privind achitarea ultimului de sub învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute la art.art.251, 191 alin.(2) lit. d), 196 alin.(1), 361 alin.(1) Cod penal, apreciind ca fiind corectă și pe deplin justificată concluzia primei instanțe privind condamnarea inculpatului Vovc Vasili pe aceste capete de acuzare.

Instanța de apel a reținu că, pe episodul cu „Agenția Rezerve Materiale - SC „Civea-Agro” SRL”, în ce privește fapta infracțională prevăzută de art.251 Cod penal, vinovăția inculpatului Vovc Vasili este confirmată integral prin următoarele probe: declarațiile reprezentantului părții vătămate Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, Andrei Salcuțan, audiat în ședința judiciară (f.d.44, vol. IV); declarațiile martorului Dulap Vasili, audiat în ședința judiciară (f.d.66, vol. IV); actul reviziei documentare a activității economice-financiare efectuate la ÎI „Lilia”, pentru perioada 01.01.2011-31.12.2011 din 27.01.2012 emis de către CCCEC (f.d.49-62, vol. I); contractul nr.X din 28.01.2010, încheiat între CAP „Vasig-Agro” SRL și SRL „Vovc și K” (f.d.96, vol. I); contractul din 30.12.2010, încheiat între SRL „Vovc și K” și SRL „Civea Agro” (f.d.97-99, vol. I).

Rezumând probatoriul administrat și cercetat supra, prin prisma cerințelor art.101, art.373 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că acestea din urmă demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului Vovc Vasili, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, individualizată prin „înstrăinarea în cazurile nepermise de lege a bunurilor gajate, utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligat, conform legii, să asigure integritatea lor”.

Așadar, în cazul de față, instanța de judecată a notat că, acuzarea de stat a probat faptul înstrăinării bunurilor gajate, și anume a bunurilor puse în gaj, roada grâului pentru anul 2011, plantate pe 150 ha., amplasate în s. X, de către inculpatul Vovc Vasili, prin încheierea contractului de subarendă din 30.12.2010, între SC „Vovc și K” SRL, și compania „Civea-Agro” SRL, în pofida interdicției clare impuse prin contractul de gaj nr.58 din 11.10.2010, încheiat între SC „Voc și K” SRL și Agenția Rezerve Materiale, gajul fiind înregistrat în Registrul Gajului, fapt ce se atestă prin confirmarea de înregistrare a gajului eliberată și autenticată de către notarul Morea Galina. În cazul de față, însuși inculpatul Vovc Vasili, fiind audiat în ședința judiciară, prin încercarea de a induce instanța de judecată în eroare, a menționat că nu cunoaște cum s-a primit că la un termen de doar 6 zile de la momentul primirii ultimei tranșe a grâului cu titlu de împrumutare de către ÎI „Lilia”, la care tot inculpatul era administrator, compania „Vovc și K” SRL, administrator al căreia la fel era inculpatul, a fost încheiat contractul de subarendă a terenurilor, inclusiv a celor 150 ha, roada căruia era gajată, or, declarația inculpatului urmează a fi privită critic, ca o metodă irelevantă de exonerare de răspundere, precum și un răspuns evaziv cu privire la învinuirea ce i se aduce la acest capitol.

În continuarea stării de fapt, și caracteristica elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, instanța de judecată va releva că, obiectul juridic special al infracțiunii date îl constituie relațiile sociale cu privire la circulația legală a bunurilor gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate. Obiectul material sau imaterial al acestei infracțiuni îl reprezintă bunurile gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate. Datorită calității lor speciale de a fi bunuri gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate, bunurile care reprezintă obiectul material al infracțiunii specificate la art.251 Cod penal, urmează a fi deosebite de oricare alte bunuri încredințate în administrarea făptuitorului. Iată de ce, aplicarea răspunderii conform art.251 Cod penal, exclude calificarea suplimentară în baza art.191 Cod penal. Bunuri gajate sunt bunurile care se depun drept garanție pentru executarea obligațiilor de către debitorul gajist în raport cu creditorul gajist, în conformitate cu art.454 – art.495 Cod civil (în redacția legii până la data de 01.03.2019) și cu prevederile Legii cu privire la gaj, adoptate de Parlamentul Republicii Moldova la 30.07.20012.

Așadar, instanța de judecată întemeiat a reținut că, conform contractului nr.48 din 28.01.2010, încheiat între CAP „Vasig-Agro” SRL și SRL „Vovc și K”, arendatorul CAP „Vasig-Agro” SRL dă în subarendă 234 cote din s. Hlinaia, cu suprafața de 326 ha., de teren agricol arendașului SRL „Vovc și K”, până la data de 31.12.2013. Respectivul contract a fost încheiat contrar prevederilor art.10 alin.(4) și art.18 din Legea nr.198 din 15.03.2003, cu privire la arenda în agricultură, prin care SRL „Vovc și K”, a preluat terenurile în cauză în subarendă de la CAP „Vasig-Agro” SRL, neefectuând astfel înregistrarea subarenzii în cauză

la Primăria s. X, conform cerințelor legale, ca consecință prevederile acestuia nefiind opozabile terților persoane.

De asemenea conform contractului nr.X din 11.10.2010, încheiat între Agenția Rezerve Materiale și ÎI „Lilia”, obiectul acestuia a constituit eliberarea de către Agenția Rezerve Materiale cu titlu de împrumut cu decalaj în timp beneficiarului ÎI „Lilia”, a 200 tone de grâu alimentară în valoare de 500 000 lei plus cheltuieli de recuperare a TVA în sumă de 40 000 lei. Ulterior, a fost încheiat contractul de gaj nr. 58 din 11.10.2010, între SRL „Vovc și K”, în calitate de debitor gajist și Agenția Rezerve Materiale în calitate de creditor gajist, obiectul căruia a fost asigurarea îndeplinirii în termen și în modul stabilit a tuturor obligațiilor asumate de către ÎI „Lilia” (debitor), asumate prin contractul nr. 58 din 11.10.2010, inclusiv a datoriilor, precum și a cheltuielilor de urmărire și întreținere a bunurilor gajate, și anume „debitorul gajist”, depune în gaj în folosul „creditorului-gajist”, roada anului 2011, conform anexei nr.1 (150 ha semănată cu grâu alimentară, cu valoarea totală de bilanț 1 207 500 lei, în cantitate de 525 tone, în vederea asigurării gajului în valoare de 540 000 lei) la prezentul contract, care aparține acestuia cu drept de proprietate și este confirmată prin certificatul nr.909 a Primăriei s. X, care este parte componentă a prezentului contract.

De asemenea, instanța de judecată a reținut că, obiectul contractului sus-vizat, a fost înregistrat la notarul Galina Morea, prin confirmarea de înregistrare a gajului din 15.10.2010, conform căreia a fost înregistrat gajul care constituie obiectul contractului de gaj nr. 58 din 11.10.2010 încheiat între SRL „Vovc și K”, și Agenția Rezerve Materiale (anume roada anului 2011 de pe cele 150 ha semănată cu grâu alimentară în s. X). Obligația garantată prin respectivul gaj constituie obiectul contractului de împrumut nr. 58 din 11.10.2010 încheiat între ÎI „Lilia”, și Agenția Rezerve Materiale, volumul obligației constituind 540 000 lei.

În atare context, instanța de judecată a conchis că, obiectul infracțiunii la caz, îl constituie anume bunul gajat, adică roada de grâu semănată pe suprafața de 150 ha., în s. X, teren de pe care urmau să fie recoltate 525 tone de grâu alimentară, cu valoarea de 1 207 500 lei, dintre care 200 tone de grâu urmau a fi restituite Agenției Rezerve Materiale, însă în cazul de față prin încheierea contractului de subarendă din 30.12.2010, inculpatul intenționat și cu scopul de exonerare de la executarea obligațiilor de garant asumate de către SC „Vovc și K” SRL față de Agenția Rezerve Materiale, a transmis ilegal, terenurile date în subarendă, obiectul faptei infracționale, gajul fiind înstrăinat astfel în mod ilegal.

Statuând la caz elementul constitutiv vizat, instanța de apel a reținut că acesta a fost integral realizat și confirmat fără careva dubii, în condițiile în care, inculpatul Vovc Vasili, cunoscând despre interdicția de a transmite/înstrăina bunul gajat în favoarea Agenției Rezerve Materiale, a purces în mod clar la înstrăinarea terenurilor pe care era însământat grâu, cu o suprafață de 150 ha, or, conform contractului din 30.12.2010, încheiat între SRL „Vovc și K”, și SRL „Civea Agro”, arendatorul SRL „Vovc și K” – administrată de către inculpatul Vovc Vasili, a predat în subarendă arendașului SRL „Civea Agro”, suprafața de 275 ha., de teren arabil situat în s. X.

Un element esențial la acest capitol îl constituie faptul că, contractul dat, a fost încheiat imediat, la o perioadă de doar 6 zile de la primirea ultimei tranșe de grâu alimentară de la Agenția Rezerve Materiale de către ÎI „Lilia”, astfel că din cele 326 ha, au fost transmise în subarendă terenurile cu suprafața de 275 ha., inclusiv terenuri cu suprafața de 150 ha., pe care era semănată roada de grâu pentru anul 2011, care era gajată la Agenția Rezerve Materiale. Așadar, inculpatul Vovc Vasili, cunoscând cu certitudine că nu este în drept să încheie contractul de subarendă a terenurilor cu suprafața de 150 ha., totuși a încheiat contractul din 30.12.2010, astfel realizând latura obiectivă a faptei infracționale, or, bunul gajat, roada de grâu pentru anul 2011 – de pe suprafața de 150 ha, la momentul încheierii contractului de subarendă era inalienabilă și intransmisibilă, în virtutea unei garanții înregistrate în Registrul Gajului de către notarul Morea Galina.

În sensul dat, instanța de judecată a reținut drept confirmative relatările reprezentantului părții vătămate Agenția Rezerve Materiale - Sălcuțan Andrei, care a

comunicat că, deși Vovc Vasili a garantat asigurarea gajului, gajând roada de grâu pentru anul 2011, acesta din urmă nu și-a executat obligațiile, și cu atât mai mult le-a transmis în subarendă altei întreprinderi. Tot aici, instanța de judecată a reținut și faptul că, conform actului reviziei documentare a activității economice-financiare efectuate la ÎI „Lilia”, pentru perioada 01.01.2011-31.12.2011 din 27.01.2012 emis de către CCCEC, grâul achiziționat de la Agenția Rezerve Materiale al Guvernului Republicii Moldova a fost prelucrat în făină, care s-a utilizat în scopuri de panificație pentru aprovizionarea populației din teritoriu. Contrar pct. 4.2 al contractului de gaj nr. 58 din 11.10.2010, SRL „Vovc și K” – administrator al căreia era inculpatul Vovc Vasili, nu a asigurat păstrarea gajului deus și fără autorizația Agenției Rezerve Materiale l-a transmis în subarendă companiei „Civea-Agro” SRL.

Instanța de judecată corect a apreciat ca declarative, formale și convenționale relatările inculpatului Vovc Vasili, care a afirmat că în acea perioadă avea în arendă peste 900 ha. de terenuri, și nu reușea să le prelucraze, iar din acest motiv le-ar fi transmis în arendă, or, acest fapt nicidecum nu influențează starea de fapt constatată pe parcurs, și confirmată prin contractele de gaj nr. X din 11.10.2010, și în cele din urmă prin contractul de subarendă din 30.12.2010, încheiat între debitorul gajist „Vovc și K” SRL, și compania „Civea-Agro” SRL.

Tot aici instanța de judecată a reținut și relatările martorului Dulap Vasili, care fiind audiat în ședința judiciară a comunicat că, a activat în cadrul Primăriei s. X, iar întreprinderea „Vasig-Agro” SRL – administrator al căreia era la fel inculpatul Vovc Vasili, avea încheiate contracte de arendă cu locuitorii din sat, aproximativ 326 hectare, însă dânsul a eliberat lui Vovc Vasili o adeverință din 08.10.2010, prin care se confirmă că SC „Vovc și K” SRL, deține în arendă 326 hectare de terenuri agricole.

Așadar, instanța de apel a constatat că, martorul Dulap Vasili a confirmat suplimentar faptul că inculpatul Vovc Vasili a acționat anume cu scopul înstrăinării terenurilor cu suprafața de 150 hectare, roada anului 2011 gajată în favoarea Agenției Rezerve Materiale, de vreme ce realmente terenurile date erau deținute în arendă de către CAP „Vasig-Agro” SRL.

Ipoteza dată este confirmată și prin materialele ridicate în baza procesului verbal de ridicare din 08.08.2018, conform căruia de la Inspectoratul de Poliție X au fost ridicate mai multe materiale ale cauzei penale nr.X, pornite în baza art. 332 alin. (1) CP, pentru fals în acte publice comis de către Dulap Vasili și Dascăl Eugenia, și anume pentru falsul adeverinței din 08.10.2010, eliberate în confirmarea faptului că SC „Vovc și K” SRL, ar deține în satul X, în arendă terenuri cu suprafața de 326 hectare, ulterior cauza penală vizată a fost încetată din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Așadar, instanța de apel la fel ca și instanța de judecată, a considerat justificată existența laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, or, probatoriul administrat la caz confirmă fără echivoc înstrăinarea de către inculpatul Vovc Vasili a bunurilor gajate în favoarea Agenției Rezerve Materiale – roada de grâu pentru anul 2011 pe suprafața de 150 hectare, în pofida interdicției legale, și bine cunoscute de către inculpat, dar cu atât mai mult și a răspunderii care urmează în cazul dat

S-a stabilit ca fiind confirmat și acest element constitutiv al faptei infracționale, or, după cum reiese din contractul nr. 48 din 28.01.2010, încheiat între CAP „Vasig-Agro” SRL și SRL „Vovc și K” – ambele fiind administrate de către inculpatul Vovc Vasili, arendatorul CAP „Vasig-Agro” SRL a transmis în subarendă 234 cote din s. Hlinaia, cu suprafața de 326 ha., de teren agricol arendașului SRL „Vovc și K”, până la data de 31.12.2013.

Instanța de apel a stabilit existența intenției directe a inculpatului Vovc Vasili, care s-a materializat prin obținerea unui profit financiar și a fost realizată pe deplin, în situația în care inculpatul urmărea anume scopul de exonerare, deoarece cunoștea foarte bine că prin acțiunile sale intenționate, va lipsi creditorul gajist Agenția Rezerve Materiale de bunul propriu, la caz roada de grâu pentru anul 2011, semănată pe terenurile agricole cu suprafața de 150 hectare, or, în ipoteza dată se întrevide clar obținerea unui profit financiar de către inculpatul Vovc Vasili în urma transmiterii terenurilor agricole în subarendă.

Instanța de judecată a remarcat că, însuși din alegațiile inculpatului Vovc Vasili, cât și ale avocatului acestuia reiese o concluzie indirectă privind acordul cu fapta infracțională comisă de către inculpat, or, în cadrul susținerii verbale, apărătorul inculpatului a făcut referire și s-a axat pe faptul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală, circumstanță care inevitabil atrage concluzia de vinovăție a lui Vovc Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, și anume că, având calitatea de administrator și unic fondator al SRL „Vovc și K”, IDNO X, din numele întreprinderii respective care având calitatea de debitor gajist la data de 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova care având calitatea de creditor gajist, contractul de gaj nr.58, obiect al căruia constituia roada anului 2011 de pe terenul arabil cu suprafața de 150 ha de teren arabil situate în s. X, de pe care urma să fie recoltate 525 de tone de grâu alimentară în valoare de 1 207 500 lei, în scopul asigurării executării clauzelor contractuale ale contractului de împrumut nr. X din 11.10.2010 încheiate între ÎI „Lilia”, și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova.

Astfel, Vovc Vasili cunoscând cu certitudine precum că roada de grâu alimentară a anului 2011 de pe terenul de 150 ha de teren arabil situate în s. X sunt gajate prin contractul de gaj nr. X din 11.10.2010 la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, și tot acesta având obligația conform contractului de gaj nr.58 din 11.10.2010 să asigure integritatea bunurilor gajate, contrar prevederilor pct. 4.2) al aceluiași contract, și fără acordul creditorului gajist să înstrăineze bunurile gajate altor persoane până la onorarea obligațiilor sale, în mod intenționat la data de 30.12.2010, a înstrăinat în baza contractului de subarendă din 30.12.2010, 275 ha de teren agricol, dintre care fac parte și cele 150 ha de teren agricol cu roada de grâu alimentară a anului 2011 gajate la Agenția Rezerve Materiale a RM la SRL „Civea Agro”. Ca consecință a înstrăinării bunurilor sus-indicate gajate, Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 500 000 lei.

Pe episodul cu „SRL „Agrozprim” – soia în cantitate de 41 008 kg, fapta infracțională prevăzută de art.196 alin.(1) Cod penal, vinovăția inculpatului Vovc Vasili este confirmată integral prin următoarele probe: declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Agrozprim”, Dmitrii Gubceac, date ședința judiciară (f.d.45, vol. IV); declarațiile martorului Zaharia Serghei, depuse în ședința judiciară (f.d.53-54, vol. IV); - declarațiile martorului Ciornaia Galina, depuse în ședința judiciară (f.d.129, vol. IV).

Examinând aceste probe, prin prisma rigorilor art.101 Cod de procedură penală, și cercetându-le în ședința judiciară, instanța de judecată a conchis că, acestea din urmă dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului Vovc Vasili, de comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(1) Cod penal, individualizată prin „cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire”.

În contextul dat, instanța de judecată a reținut că de fapt, inculpatul Vovc Vasili, cunoscând cu certitudine faptul că, prețul pentru 1 kg., de soia comercializat la 3,24 lei, de la compania „Agrozprim” SRL, către întreprinderea „Road-Trans” SRL, gestionată neoficial de asemenea de către inculpatul Vovc Vasili (prin intermediul lui Beltei Cristina, care este soția fiului inculpatului), este unul diminuat, în raport cu prețul real al acesteia, acesta a purces la acțiunea dată anume în vederea însușirii sumei de bani în cuantumului de 149 679,20 lei, sumă formată din diferența prețului real al soii de 7,15 le/kg, în cantitate de 41 008 kg.

În acest caz, instanța de apel a relevat că instanța de judecată just a apreciat critic alegațiile inculpatului Vovc Vasili, precum că soia în cantitate de 41008 kg, recoltată în anul 2016, ar fi fost una de o calitate joasă, în sensul dat inculpatul cât și apărătorul său nu au prezentat nici o probă, mai mult ca atât, acesta a menționat că a vândut soia către întreprinderea „Rusagroprim” SRL, la prețul de 3,50 lei anume din cauza calității joase a acesteia, fapt neconfirmat și contrar declarațiilor martorilor Zaharia Serghei și Zaharia Claudia, ultimii menționând că tot în anul 2016, au vândut 10 tone de soia către întreprinderea „Rusagroprim” SRL, anume la prețul de 7 lei, iar calitatea soii era una satisfăcătoare, și

cantitatea de 41 008 vândută la un preț diminuat către întreprinderea „Road-Trans” SRL, la fel avea o calitate corespunzătoare și bună.

Sub aspectul obiectului material al infracțiunii date instanța de apel a specificat că, conform facturii fiscale nr. X din 02.12.2016 și factura fiscală nr. X din 03.12.2016, prin care s-a stabilit că SRL „Agrozprim” a înstrăinat către SRL „Road-Trans”, boabe de soia la prețul de 3,24 lei pentru kg. La același capitol instanța de judecată va reține relatările reprezentantului părții vătămate Gubceac Dmitrii, care a indicat că, în urma unui control la finele anului 2016, s-au depistat încălcări, în special anume la capitolul înstrăinării soiilor în cantitate de 41008 kg, la un preț diminuat față de prețul real.

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată a reținut și relatările martorilor Zaharia Serghei și Zaharia Claudia, care au comunicat și confirmat suplimentar că, la finele anului 2016, de pe terenurile agricole deținute și prelucrate de către compania „Agrozprim” SRL, în care activa inculpatul Vovc Vasili, a fost recoltată soia în cantitate de 41008 kg, și ulterior tot inculpatul a vândut cantitatea dată de soia întreprinderii „Road-Trans” SRL, la un preț de 3,24 lei, deși anterior SRL „Agrozprim”, a mai comercializat cantitatea de 10000 kg către întreprinderea „Rusagrozprim” SRL, la un preț de 7,15 lei, iar în rezultat, întreprinderea „Agrozprim” SRL, a fost înșelată de suma de 149679,20 lei, deoarece soia a fost vândută la un preț cu mult mai diminuat decât prețul real, totodată martorii au confirmat că calitatea soiilor era una satisfăcătoare, și nu necesita să fie curățată, după cum a menționat inculpatul.

Astfel, instanța de apel a reținut că obiectul faptei infracționale comise, constituie anume suma de 149 679,20 lei, care este diferența dintre prețul cu care a fost vândută cantitatea de 41 008 kg - de 3,24 lei, și prețul real al acesteia de 7,15 lei.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care este alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea sau inacțiunea principală care se exprimă în cauzarea de daune materiale; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă care se exprimă în înșelăciune sau în abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub formă de daune materiale în proporții mari; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile; 4) circumstanțele săvârșirii infracțiunii: dacă fapta nu constituie o însușire (adică, dacă fapta nu constituie o sustragere). Cât privește fapta prejudiciabilă din contextul infracțiunii specificate la art.196 Cod penal, aceasta este prezentă ori de câte ori are loc o cauzare de daune materiale în proporții mari, însoțită de înșelăciune sau de abuz de încredere.

Infracțiunea specificată la art.196 Cod penal este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor materiale (a prejudiciului patrimonial), cifrat în proporții mari. În cazul în care cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere nu implică producerea unor daune în proporții mari, se va aplica, după caz: 1) art.106 Cod contravențional (în ipoteza în care fapta nu implică în genere producerea unor daune materiale, fie daunele materiale cauzate nu ating proporțiile mari); 2) alin.(4) art.196 Cod penal (în cazul în care daunele materiale cauzate se cifrează în proporții deosebit de mari).

Sub acest aspect, instanța de judecată a notat că realmente, suprapunând materialele cauzei penale, și declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Agrozprim”, cât și ale martorilor, se atestă cert că valoarea prejudiciului material cauzat companiei „Agrozprim” SRL, este de 149 679,20 lei.

În temeiul art.126 alin.(1) Cod penal, „se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”. Conform Hotărârii Guvernului RM, nr.879, din 23.12.2015, „privind aprobarea cuantumului salariului lunar pe economie prognozat pentru anul 2016”, „s-a aprobat cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5 050 lei”.

Efectuând un calcul $20 * 5\ 050 = 101\ 000$ lei, instanța de apel a reținut că cuantumul prejudiciului material cauzat prin infracțiune de 149679, 20 depășește proporțiile stabilite de 20 de salarii medii pe economie prognozate pentru anul 2016, când a fost comisă fapta infracțională, fiind întrunit și calificativul de cauzare a daunelor în proporții mari.

În acest sens, prima instanță întemeiat a respins ca fiind nejustificat argumentul invocat de către apărătorul inculpatului precum că, la caz, urmează a fi aplicată Hotărârea Guvernului nr.823 din 22.12.2020, prin care s-a stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozate pentru anul 2021 de 8 716 lei, iar astfel pentru a fi cauzate daune în proporții mari fiind necesară însușirea sumei de 174 320 lei. Or, în contextul acestui argument instanța de judecată va remarca că apărătorul a făcut o interpretare eronată a stării de fapt și de drept, în condițiile în care norma art.126 alin.(1) Cod penal, stabilește clar că pentru întrunirea calificativului „proporții mari”, valoarea pagubei cauzate urmează să depășească 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, fapta infracțională la caz a fost comisă în luna decembrie 2016, perioadă în care valoarea salariului mediu lunar era de 5 050 lei, iar pentru întrunirea calificativului „proporții deosebit de mari”, este necesar ca paguba să depășească suma de 101 000 lei, condiție întrunită în cazul de față.

Sub aspectul laturii subiective, instanța de apel a reținut că, de fapt, inculpatul Vovc Vasili, activând în calitate de contabil șef al companiei „Agrozprim” SRL, cunoștea și a văzut că, de facto, calitatea soii în cantitate de 41 008 kg. era una satisfăcătoare, a vândut-o companiei „Road-Trans” SRL, care era la fel administrată neoficial de către inculpat, or, administratorul acesteia din urmă era Beltei Cristina, care conform analizei efectuate de către organul de urmărire penală, cât și altor acte administrate, este nora inculpatului.

Mai mult, însuși inculpatul Vovc Vasili a relatat în ședința judiciară că, întreprinderea „Road-Trans” SRL, a fost fondată pentru fiul său, care ulterior conform analizei organului de urmărire penală, și a imaginilor foto anexate s-a căsătorit cu Beltei Cristina, astfel că, instanța de judecată stabilește legătura directă între acțiunile inculpatului Vovc Vasili, care s-au realizat prin vânzarea cantității de soia la un preț diminuat față de prețul real către compania afiliată și gestionată de acesta „Road-Trans” SRL.

În aceeași ordine de idei, prima instanță a respins ca fiind nejustificate alegațiile inculpatului Vovc Vasili, precum că soia recoltată de pe terenurile companiei „Agrozprim” SRL, ar fi fost de o calitate joasă, și din acest motiv a fost comercializată la un preț redus de doar 3,24 lei, în sensul dat urmând remarca că, lipsește un careva act constatator, care ar stabili că cantitatea de 41 008 kg, de soia ar fi fost nesatisfăcătoare.

Prima instanță a reținut și relatările martorilor Zaharia Serghei și Zaharia Claudia, care au infirmat cele spuse de către inculpatul Vovc Vasili cu privire la calitatea joasă a soia în cantitate de 41 008 kg, și au specificat că soia era curată, nu putea fi comercializată la un preț bun, și anume la un preț de 7 lei pentru un kg., însă a fost comercializată la un preț derizoriu de 3 lei întreprinderii care era condusă de către Beltei Cristina, nora inculpatului, adică o întreprindere afiliată inculpatului, anume cu scopul de a obține un profit, și a însuși banii companiei „Agrozprim” SRL.

Instanța de apel a menționat că, este nejustificat și argumentul inculpatului precum că ar fi vândut soia la prețul de 3 lei, în urma înțelegerii cu Zaharia Claudia și Zaharia Serghei, or, această afirmație este una formală și declarativă, totodată martorii vizați au infirmat o asemenea ipoteză, indicând că la finele anului 2016, a fost efectuat un audit, care a constatat clar că soia a fost comercializată la un preț diminuat față de cel real, și tot aceștia din urmă au confirmat că soia era de o calitate satisfăcătoare.

La fel, s-a a respins și alegația inculpatului Vovc Vasili, cât și a apărătorului său, precum că fiul lui Zaharia Claudia – Zaharia Oleg, ar fi primit suma de 90 000 lei, ce constituie diferența dintre prețul vândut de 3,24 lei, și prețul real de 7,15 lei. Fiind audiată martorul Zaharia Claudia, a comunicat că nu cunoaște pentru ce anume a primit Zaharia Oleg suma de 90 000 lei, transmisă ultimului de către Ciornaia Galina, retrasă prin intermediul unui

bancomat. Relatări similare a făcut și martorul Zaharia Serghei, care a indicat că, nu cunoaște în baza cărui fapt, și pentru ce fratele său Zaharia Oleg a primit suma de 90 000 lei, cu atât mai mult Zaharia Oleg nu a activat în cadrul întreprinderii „Agrozprim” SRL, iar într-o atare situație, instanța de judecată va aprecia ca fiind declarativ argumentul inculpatului și apărătorului privind pretinsa transmitere a sumei de 90 000 lei în calitate de venit din vânzare soii, or, Zaharia Oleg nu este angajat al întreprinderii „Agrozprim” SRL, și nu putea acționa în numele acesteia, dar cu atât mai mult primi careva sume bănești.

Mai mult, instanța de judecată a reținut în același context și faptul că la materialele cauzei a fost anexat un extras bancar, conform căruia de la BC „ProCreditBank” SA, a fost extrasă suma de bani, nefiind clar de către cine și în ce scopuri a fost extrasă suma de 90 000 lei. De altfel, și din relatările martorului Ciornîi Galina reiese că, aceasta a fost chemată de către Vovc Vasili pentru a extrage suma dată, însă nu cunoaște în care scop și pentru care anume servicii/lucrări s-a achitat această sumă lui Zaharia Oleg. Astfel, nu poate fi admis argumentul dat, reieșind din neclaritatea cu privire la scopul, urmările și necesitatea retragerii acestei sume.

Pe episodul numit convențional „SRL „Agrozprim” – facturile fiscale seria numărul X”, fapta infracțională prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal, vinovăția inculpatului Vovc Vasili este confirmată integral prin următoarele probe: declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Agrozprim”, Dmitrii Gubceac, audiat în ședința judiciară (f.d.45, vol. IV); declarațiile martorului Zaharia Serghei, audiat în ședința judiciară (f.d.53-54, vol. IV); factura fiscală nr. X din 15.06.2016 (f.d.12, vol. V); raportul de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1015 din 04.03.2019 (f.d.134-145, vol.VI); raportul de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-18 din 29.05.2018 (f.d.228-232, vol. VI).

Cercetând probatoriul administrat, prin prisma cerințelor art.101, art.373 Cod de procedură penală, instanța de judecată a conchis că acestea din urmă adevăresc irevocabil și fără careva dubii existența faptei infracționale comise de către inculpatul Vovc Vasili și anume a infracțiunii prevăzute de a art.361 alin.(1) Cod penal - confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Întregirea elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, este realizată pe deplin reieșind din probatoriul administrat, astfel, că reprezentantul părții vătămate „Agrozprim” SRL, Gubceac Dmitri a constatat că facturile fiscale nr. X din 30.11.2016 – privind prestarea serviciilor de transport a deșeurilor agricole către compania „Road-Trans” SRL, în sumă de 23 000 lei, nr. X din 15.09.2016 – privind vânzarea tractorului și a remorcii în sumă de 2 800 lei, sânt false, în urma verificării consecutivității acestora din urmă, deoarece inculpatul Vovc Vasili nu a fost împuternicit de a semna în calitate de administrator și director al companiei „Agrozprim” SRL.

În cazul de față, inculpatul Vovc Vasili a urmărit scopul direct și clar de însușire a bunurilor companiei „Agrozprim” SRL, prin falsificarea semnăturilor din facturile fiscale nr. X, și nr. X, fapt confirmat ireversibil și prin raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-1015 din 04.03.2019, conform căruia rezultă că semnăturile în litigiu, plasate în rubrica nr.14 „Predat bunurile” din exemplarul nr.2 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 15.09.2016; în rubrica nr. 16 „Primit bunurile” din exemplarul nr. 1 al facturii fiscale cu seria X din 30.11.2016; în rubrica nr.17 „Primit bunurile” din exemplarul nr. 1 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 30.11.2016; în rubrica „продавец” din contractul nr.1 din 15.09.2016 de vânzare-cumpărare a tehnicii agricole, încheiat între SRL „Agrozprim” și Mița Nicolae; în rubrica „исполнитель” din actul lucrărilor îndeplinite din 31.12. 2015, au fost executate de Vovc Vasili.

De altfel, și martorul Zaharia Serghei a reiterat în ședința judiciară că, dânsul activează în calitate de administrator al companiei „Agrozprim” SRL din luna februarie 2016, iar o atare afirmație vine încă o dată să confirme că inculpatul Vovc Vasili cunoștea foarte bine că nu este în drept să semneze facturile fiscale în litigiu, și a purces la falsificarea acestora din numele lui Zaharia Serghei, pentru a obține anumite foloase financiare, materializate prin

înșușirea sumei de 23 000 lei – pentru serviciile de transport a deșeurilor, și respectiv a sumei de 97 680 lei, însușiți în urma vânzării tractorului de modelul „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și a remorcii de modelul „2PTS-4 887B”, nr.X.

La același capitol instanța de judecată a reținut și faptul că, martorul Zaharia Serghei a subliniat că, despre falsificarea facturilor vizate a aflat în urma auditului efectuat la compania „Agrozprim” SRL, la sfârșitul anului 2016, iar în urma acestor încălcări, în luna decembrie 2016, Vovc Vasili a fost concediat din funcție.

Așadar, probatoriul administrat confirmă vinovăția inculpatului Vovc Vasili, lipsind la acest capitol careva dubii, neclarități, sau imprecizii care ar putea pune la îndoială concluzia privind existența faptei infracționale prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, și comiterea acesteia de către inculpatul Vovc Vasili.

Totodată, instanța de apel a constatat, la caz, temeiurile de liberare de pedeapsă penală a lui Vovc Vasili pe art.art.251, 196 alin.(1), 361 alin.(1) Cod penal.

Astfel, făcând trimitere la prevederile art.60 Cod penal alin.(1) lit. a), b) Cod penal și având în vedere că inculpatul Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.251 Cod penal la data de 30.12.2010, iar infracțiunile prevăzute de art.196 alin.(1) și art.361 alin.(1) Cod penal au fost comise în anul 2016, luând în considerație, că a intervenit termenul de prescripție, circumstanță care exclude stabilirea în privința persoanei a pedepsei penale, instanța de apel a considerat necesar a-l libera pe Vovc Vasili de pedeapsă penală pe art.art.251, 196 alin.(1), 361 alin.(1) Cod penal, în legătură cu prescrierea atragerii la răspundere penală.

Pe episodul numit convențional „SRL „Agrozprim” – tractorul de modelul MTZ-82.1, remorca de modelul „2PTS-4 887B””, fapta infracțională prevăzută de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, vinovăția inculpatului Vovc Vasili este confirmată integral prin următoarele probe: declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Agrozprim”, Gubceac Dmitrii, audiat în ședința judiciară (f.d.45, vol. IV); declarațiile martorului Zaharia Serghei, audiat în ședința judiciară (f.d.53-54, vol. IV); declarațiile martorului Mîța Nicolai, audiat în ședința judiciară (f.d.57, vol. IV); declarațiile martorului Coțaga Leonid, audiat în ședința judiciară (f.d.58, vol. IV); contractul de vânzare-cumpărare din 12.06.2015 (f.d.49, 197, vol. V); actul de achiziție a mărfurilor nr. X din 24.08.2015 (f.d.198, vol. V); certificatul tehnic de înmatriculare, conform căruia remorca 2PTS- 4 887B”, anul fabricării X, cu șasiul nr. 164649, n/î X aparține SRL „Agrozprim” (f.d.79, vol. V); contractul de vânzare-cumpărare din 15.09.2016, conform căruia SRL „Agrozprim” a înstrăinat lui Mîța Nicolae remorca de model „2PTS-4 887B”, anul fabricării X, cu șasiul nr. X, n/î X și tractorul de model „MTZ- 82.1” anul producerii 2003, motorul nr. X, șasiu -X cu nr/î X (f.d.11, vol. V); factura fiscală nr. X din 15.06.2016 (f.d.12, vol. V); răspunsul nr. 1566 din 15.03.2017 eliberat de către Inspecția „Intehagro” X, conform căruia remorca de modelul „2PTS-4 887B”, anul fabricării X, cu șasiul nr.X, n/î X aparține SRL „Agrozprim” (f.d.77, vol. V).

Rezumând probatoriul administrat la caz, analizându-l prin prisma rigorilor de drept, și din punct de vedere al concludenței, pertinentei și utilității lor, instanța de judecată consideră că acestea din urmă incontestabil atestă vinovăția inculpatului Vovc Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, individualizată prin „delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, acțiuni comise cu folosirea situației de serviciu”.

În acest context, instanța de apel a reținut drept declarative, formale și convenționale alegațiile inculpatului Vovc Vasili Piotr, precum că tractorul de model „MTZ-82.1” anul producerii 2003, motorul nr. X, șasiu -X cu nr/î X, și remorca de modelul „2PTS-4 887B”, anul fabricării 1987, cu șasiul nr.164649, n/î X, i-ar aparține, or, conform contractului de vânzare-cumpărare din 12.06.2015, Vovc Igor a înstrăinat către SRL „Agrozprim” tractorul de model „MTZ-82.1” anul producerii 2003, motorul nr. 560709, șasiu -08082587 cu nr/î X, totodată conform răspunsului nr.X din 15.03.2017 eliberat de către Inspecția „Intehagro” X,

conform căruia remorca de modelul „2PTS-4 887B”, anul fabricării X, cu șasiul nr.X, n/î X aparține SRL „Agrozprim”.

În ipoteza dată, instanța de apel a reținut că, la momentul înstrăinării ilegale a bunurilor ce aparțin companiei „Agrozprim” SRL, inculpatul Vovc Vasili activa în funcția de contabil - șef al entității economice vizate, acesta având funcția de răspundere, inclusiv avea ștampila asupra sa, precum și dreptul de semnătură, însă dânsul nu a avut permisiunea de a înstrăina bunurile mobile vizate, or, atât reprezentantul părții vătămate „Agrozprim” SRL – Gubceac Dmitrii, cât și martorii Zaharia Claudia și Zaharia Serghei au reiterat clar că, nu l-au împuternicit pe inculpat cu dreptul de a vinde tractorul și remorca, mai mult ca atât, anterior aceste bunuri au fost procurate de către compania „Agrozprim” SRL, și înregistrate în Registrul de Stat al unităților de transport, cu drept de proprietate pe numele companiei „Agrozprim” SRL.

Astfel, este pur formală și total contradictorie alegația inculpatului Vovc Vasili, precum că tractorul și remorca ar aparține acestuia, or, faptul dat contravine însuși actului de achiziție a mărfurilor nr. 570803 din 24.08.2015, conform căruia Vovc Igor a predat conducătorului entității SRL „Agrozprim”, tractorul de model „MTZ-82.1” anul producerii 2003, motorul nr. 560709, șasiu -X cu nr/î X, la fel și certificatului tehnic de înmatriculare, conform căruia remorca 2PTS- 4 887B”, anul fabricării 1987, cu șasiul nr. X, n/î X aparține SRL „Agrozprim”.

În sensul elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, instanța de apel a reținut că, de fapt inculpatul Vovc Vasili și-a atribuit unele drepturi care nu îi revin în virtutea atribuțiilor de serviciu, or, acesta din urmă anume cu scopul de a însuși bunurile care i-au fost încredințate în administrare, și anume tractorul de modelul „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și remorca de modelul „2PTS-4 887B”, nr. 164649, care aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”, or, activând în calitate de contabil șef al întreprinderii date, acesta a scos la vânzare bunurile vizate deși nu avea permisiunea din partea administrației întreprinderii.

Astfel, reprezentantul părții vătămate „Agrozprim” SRL, Gubceac Dmitrii a menționat în ședința judiciară că tractorul de modelul „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și remorca de modelul „2PTS-4 887B”, nr. X, aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”, și inculpatul nu era în drept să le vândă, însă în cele din urmă acesta a semnat din numele companiei contractele de vânzare cumpărare din 12.06.2015, și din 15.09.2016, neavând însă dreptul dat, și fără acordul și permisiunea administrației întreprinderii.

De altfel, și martorii Zaharia Serghei și Zaharia Claudia au confirmat în ședința judiciară că, anterior tractorul de modelul „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și remorca de modelul „2PTS-4 887B”, nr.164649, au fost procurate de la fiul inculpatului Vovc Vasili, și ulterior au fost înregistrate cu drept de proprietate pe numele companiei „Agrozprim” SRL, însă ulterior au fost scoase la vânzare, și vândute de către inculpat, tractorul și remorca la prețul de 4 500 euro, fapt confirmat și de către martorul Mîța Nicolai.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reținut că, scopul inculpatului Vovc Vasili a fost anume cel de a obține foloase financiare în condițiile în care conform facturii fiscale nr. X din 15.06.2016, remorca de modelul „2PTS-4 887B”, anul fabricării X, cu șasiul nr.X, n/î X a fost înstrăinată lui Mîța Nicolae la prețul de 800 lei, iar tractorul de model „MTZ-82.1” anul producerii X, motorul nr.560709, șasiu - X cu nr/î X a fost înstrăinat acestuia la prețul de 2000 lei, în total aceste bunuri au fost vândute la prețul de 2 800 lei, în pofida faptului că bunurile date au fost realizate la un preț cu mult mai mare, inculpatul însușind suma de 97 680 lei în scopuri personale.

Tot în ordinea dată de idei, instanța de apel a remarcat și faptul că, martorul Mîța Nicolae, persoana care a și procurat tractorul de modelul „MTZ-82.1”, anul de fabricare X și remorca de modelul „2PTS-4 887B”, nr.X, a menționat că a găsit anunțul privind vânzarea acestor bunuri publicat de către Vovc Vasili, telefonând s-a înțeles să vadă aceste bunuri, și

după aceasta a fost întocmit contractul de vânzare-cumpărare, în care s-a indicat un preț mai mic, dar în realitate a achitat lui Vovc Vasili suma de 4 500 euro.

Instanța de apel a remarcat și faptul că, inculpatul Vovc Vasili și-a atribuit ilegal dreptul de a vinde aceste bunuri mobile, în pofida faptului că acestea constituiau proprietate a companiei „Agrozprim” SRL, or, chiar și martorii Zaharia Serghei și Zaharia Claudia au remarcat că, după ce au procurat tractorul și remorca de la inculpat, mijloacele tehnice agricole au fost reparate, iar valoarea acestora s-a ridicat, mai mult ca atât tot martorii vizați au remarcat că tractorul și remorca au fost procurate în contextul unor datorii pe care le avea inculpatul Vovc Vasili față de compania „Agrozprim” SRL, în sumă de 170 000 lei. În așa mod, instanța de apel a considerat că, s-au confirmat ireversibil și fără dubii existența laturii obiective și subiective a faptei infracționale de delapidare a averii străine, în pofida unor negații formale din partea inculpatului și a apărătorului acestuia.

Instanța de apel a menționat că, nu poate fi admis nici motivul invocat de către apărare precum că la momentul încheierii contractelor de vânzare a tractorului și a remorcii, Vovc Vasili nu activa în calitate de contabil-șef, deoarece din data de 30.03.2016, a depus cererea de a fi angajat în calitate de inginer mecanic, iar din data de 01.12.2016, Vovc Vasili a fost concediat, or, contractul de vânzare-cumpărare a tractorului a fost încheiat la data de 15.09.2016, perioadă în care inculpatul activa în cadrul companiei „Agrozprim” SRL, și nemijlocit avea dreptul de a gestiona aceste bunuri în vederea prelucrării terenurilor agricole, însă nu de a le înstrăina.

Totodată, s-a reținut și faptul că, deși Vovc Vasili nu era gestionarul și administratorul companiei „Agrozprim” SRL, acesta din urmă deținea funcția de contabil-șef, respectiv, în virtutea faptului dat, precum și deținerea ștampilei întreprinderii date, toate împreună fiind folosite de către inculpat anume cu scopul de a înstrăina aceste bunuri, și de a obține în mod ilicit un venit, care nu i se cuvine, or, dânsul și-a atribuit dreptul de proprietate în baza unor convingeri și considerațiuni proprii, nu însă și legitime.

Instanța de apel a relevat că, nu poate fi admis nici motivul invocat de către inculpat precum că Claudia Zaharia i-a spus să vândă tractorul și să achite datoriile la oameni, or, martorul a infirmat aceste circumstanțe, și a relatat că nici nu a cunoscut despre faptul că aceste bunuri au fost vândute, faptele date fiind depistate în urma auditului efectuat în cadrul companiei „Agrozprim” SRL. Instanța de apel considerând că este adevărată pe deplin fapta infracțională de delapidare a averii străine, alegațiile inculpatului și ale apărătorului acestuia fiind doar o metodă sterilă de a induce instanța de judecată în eroare, și o încercare de a reda un pretins caracter licit al acțiunilor inculpatului Vovc Vasili, care a acționat însă prin însușirea bunurilor companiei „Agrozprim” SRL.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de apel a conchis că, este neîntemeiată recalificarea acțiunilor inculpatului în prevederile art.191 alin.(1) Cod penal, or, din probele administrate de organul de urmărire penală s-a stabilit cu certitudine, că la comiterea infracțiunii date, inculpatul s-a folosit de situația de serviciu, activând la acel moment în calitate de contabil-șef în cadrul companiei „Agrozprim” SRL.

Cu atât mai mult că, însăși prima instanță a reținut în sentința adoptată că inculpatul Vovc Vasili și-a atribuit unele drepturi care nu îi revin în virtutea atribuțiilor de serviciu, or, acesta din urmă anume cu scopul de a însuși bunurile care i-au fost încredințate în administrare, și anume tractorul de modelul „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și remorca de modelul „2PTS-4 887B”, nr.X, care aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”, or, activând în calitate de contabil-șef al întreprinderii date, acesta a scos la vânzare bunurile vizate, deși nu avea permisiunea din partea administrației întreprinderii.

Prin urmare, în acțiunile lui Vovc Vasili sunt întrunite elementele infracțiunii de delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor alte sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și un anumit scop ori refuzul de a le restitui, săvârșită cu folosirea situației de serviciu.

Chiar dacă procurorul conducător a omis să indice în învinuire expresia nemijlocită „săvârșită cu folosirea situației de serviciu”, procurorul de caz a indicat corect calificativul, comiterea faptei prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, care urmează să fie reținut de instanța de apel, din motiv că prin probe este demonstrat faptul că acesta a folosit situația de serviciu în vederea delapidării averii străine, Vovc Vasili având un contract de muncă încheiat, atribuțiile de serviciu al acestuia fiind reglementate prin actele interne instituționale.

Din aceste considerente, instanța de apel a urmat să rețină în acțiunile inculpatului anume comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, după cum i-a fost înaintată învinuirea de către organul de urmărire penală și reținută în sarcina acestuia în rechizitoriu.

În acest context, instanța de apel a respins solicitarea din apelul suplimentar declarat de procurorul Vitalie Lungu, cât și noua învinuire înaintată de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, privind calificarea acțiunilor inculpatului în prevederile art.191 alin.(2) lit. c) Cod penal, or, probe în vederea calificării prejudiciului ca fiind considerabil nu au fost prezentate.

Ținând cont că, în privința lui Vovc Vasili se întrunesc cerințele stipulate în art.(2) alin. (1) și (3) a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța de apel a concluzionat că apelul declarat de avocat în numele inculpatului urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea în privința inculpatului a unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul descris supra.

Astfel, probele enumerate permit instanței de apel de a reține în sarcina inculpatului Vovc Vasili, că el, având calitatea de unic fondator precum și de administrator al ÎI „Lilia”, c/f X cu sediul în or. X, acționând din numele întreprinderii date, prin intenție directă și din interes material și având scopul de cupiditate, urmărind scopul realizării împrumutului de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova a 200 tone de grâu alimentară, **la data de 11.10.2010**, a încheiat în mod dolosiv din numele întreprinderii date cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova contractul de împrumut nr.X, prin care Agenția va elibera cu titlu de împrumut cu decalaj în timp, iar ÎI „Lilia” va primi cu titlu de împrumut 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, precum și va recupera taxa pe valoare adăugată în sumă de 40000 lei, care urmau a fi restituite până la data de 01.09.2011, în scopul realizării intenției sale criminale și posibilității încheierii respectivului contract, Vovc Vasili, având intenția de la bun început de a nu restitui cele 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova, precum și taxa pe valoare adăugată în sumă de 40 000 lei, a invocat o faptă mincinoasă precum că va garanta datoria în cauză cu roada anului 2011 de grâu alimentară semănată pe terenurile agricole de care dispune SRL „Vovc și K” situate în s. X, pe care le deținea în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010, încheiat contrar legislației între ÎI „Lilia” și CAP „Vasig Agro” a cărui administrator și cofondator de asemenea este Vovc Vasili. Astfel, Vovc Vasili deja acționând din numele SRL „Vovc și K”, în cadrul căreia de asemenea avea calitatea de unic fondator și administrator, la data de 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova contractul nr.58 de gaj prin care SRL „Vovc și K” în vederea asigurării executării clauzelor contractuale a contractului de împrumut nr.58 din 11.10.2010 încheiat între ÎI „Lilia” și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, prin care a gajat grâul alimentară semănat pe suprafața a 150 ha de pământ agricol situat în s. X, pe care le deținea deja în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010, care a fost încheiat contrar prevederilor art.10 alin.(4) și art.18 din Legea nr.198 din 15.03.2003 cu privire la arenda în agricultură, prin care SRL „Vovc și K” a preluat terenurile în cauză în subarendă de la CAP „Vasig Agro”, neefectuând astfel înregistrarea subarenzii în cauză la Primăria s. X, conform cerințelor legale, ca consecință prevederile acestuia nefiind opozabile terților persoane. În vederea realizării faptei sale criminale și urmărind scopul său premeditat de nerestituire a cantității de 200 tone de grâu alimentară Agenției Rezerve Materiale a Republicii

Moldova, precum și a taxei pe valoarea adăugată, Vovc Vasili primind la data de 24.12.2010 ultima tranșă a grâului livrat de către Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, acționând în mod viclean și fraudulos, continuând intenția sa de înșelăciune, contrar clauzei contractuale nr. 4.2) al contractului de gaj nr. 58 din 11.10.2010 încheiat între SRL „Vovc și K” și Agenția Rezerve Materiale din Republica Moldova, nu a asigurat păstrarea gajului depus și fără autorizația instituției sus-menționate, deja la data de 30.12.2010, adică imediat peste 6 zile de la momentul primirii ultimei tranșe a celor 200 tone de grâu alimentară de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, a încheiat contractul cu SRL „Civea-Agro” în baza căruia a transmis în subarendă terenurile agricole cu roada de grâu alimentară gajată la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova la SRL „Civea Agro”. Ca consecință, Vovc Vasili a însușit prin înșelăciune de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova cantitatea de 200 tone de grâu alimentară în sumă totală de 500 000 lei.

Prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot el, Vovc Vasili continuându-și activitatea sa criminală, precum și având calitatea de administrator și unic fondator al SRL „Vovc și K” c/f X, din numele întreprinderii respective care având calitatea de debitor gajist la data de 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova care având calitatea de creditor gajist, contractul de gaj nr. X, obiect al căruia constituia roada anului 2011 de pe terenul arabil cu suprafața de 150 ha de teren arabil situate în s. X, de pe care urma să fie recoltate 525 de tone de grâu alimentară în valoare de 1 207 500 lei, în scopul asigurării executării clauzelor contractuale ale contractului de împrumut nr. 58 din 11.10.2010 încheiate între ÎI „Lilia” și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova. Astfel, Vovc Vasili cunoscând cu certitudine precum că roada de grâu alimentară a anului 2011 de pe terenul de 150 ha de teren arabil situate în s. X sunt gajate prin contractul de gaj nr.58 din 11.10.2010 la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, și tot acesta având obligația conform contractului de gaj nr.58 din 11.10.2010 să asigure integritatea bunurilor gajate, contrar prevederilor pct. 4.2) al aceluiași contract, și fără acordul creditorului gajist să înstrăineze bunurile gajate altor persoane până la onorarea obligațiilor sale, în mod intenționat la data de 30.12.2010 înstrăinează în baza contractului de subarendă din 30.12.2010, 275 ha de teren agricol, dintre care fac parte și cele 150 ha de teren agricol cu roada de grâu alimentară a anului 2011 gajate la Agenția Rezerve Materiale a RM la SRL „Civea Agro”. Ca consecință a înstrăinării bunurilor sus-îndicate gajate, Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 500 000 lei.

Prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.251 Cod penal - adică, a săvârșit înstrăinarea în cazurile nepermise de lege a bunurilor gajate, utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligat, conform legii, să asigure integritatea lor.

Tot el, Vovc Vasili în luna decembrie a anului 2016, activând în calitate de contabil-șef la SRL „Agrozprim”, intenționat, prin abuz de încredere, fără acordul administratorului acestei întreprinderi, cet. Zaharia Serghei a comercializat din stocurile entității în cauză către SRL „Road Trans”, 41 008 kg de boabe de soia la un preț diminuat și anume la prețul de 3,24 lei/kg, în timp ce prețul real de piață era de 7,15 lei/kg. În urma tranzacției în cauză întreprinderii SRL „Agrozprim”, i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 149679,20 lei.

Prin acțiunile sale Vovc Vasili a comis infracțiunea prevăzută de art.196 alin.(1) Cod penal - cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire. Tot el, la 15.09.2016, având intenția de profit, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea sa, acționând în calitate de contabil-șef la SRL „Agrozprim”, falsificând semnătura pe contractul de vânzare-cumpărare din 15.09.2016 încheiat din numele SRL „Agrozprim” cu cet. Mîța Nicolae X, locuitor al sat. X, a însușit banii în sumă de 97 680 lei ce au fost obținuți în urma

înstrăinării tractorului de model „MTZ82.1”, anul de fabricare X și remorcii de model „2PTS-4 887B” nr.X ce aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”, cauzându-i astfel întreprinderii SRL „Agrozprim” un prejudiciu material în sumă de 150 000 lei.

Prin acțiunile sale intenționate cet. Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal - delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșit cu folosirea situației de serviciu.

Tot el, la 30.11.2016 intenționat a falsificat semnătura administratorului întreprinderii SRL „Agrozprim”, Zaharia Serghei, a.n. X, locuitor al mun. Chișinău, în factura fiscală nr. X prin care au fost prestate servicii de transport a deșeurilor agricole de către întreprinderea SRL „Road Trans”, sediul mun. X, prin ce i-a fost cauzat întreprinderii SRL „Agrozprim” un prejudiciu material în sumă de 23 000 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile sale infracționale, având scop la 15.09.2019 intenționat a falsificat semnătura administratorului întreprinderii SRL „Agrozprim”, Zaharia Serghei, a.n. 18.08.1959, locuitor al mun. Chișinău în factura fiscală nr. X din 15.09.2016 și în contractul de vânzare-cumpărare din 15.09.2016 încheiat din numele SRL „Agrozprim” cu cet. Mîța Nicolae, prin care a fost înstrăinat tractorul de model „MTZ-82.1”, anul de fabricare 2003 și remorcii de model „2PTS-4 887B” nr.X ce aparțineau întreprinderii SRL „Agrozprim”.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1015 din 04.03.2019 rezultă că semnăturile în litigiu, plasate în rubrica nr.14 „Predat bunurile” din exemplarul nr.2 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 15.09.2016; în rubrica nr. 16 „Primit bunurile” din exemplarul nr.1 al facturii fiscale cu seria X din 30.11.2016; în rubrica nr. 17 „Primit bunurile” din exemplarul nr.1 al facturii fiscale cu seria și numărul X din 30.11.2016; în rubrica „продавец” din contractul nr.1 din 15.09.2016 de vânzare-cumpărare a tehnicii agricole, încheiat între SRL „Agrozprim” și cet. Mîța Nicolae; în rubrica „исполнитель” din actul lucrărilor îndeplinite din 31.12. 2015, au fost executate de cet. Vovc Vasili.

Prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal - confecționarea, deținerea, sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

La numirea pedepsei inculpatului Vovc Vasili pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, instanța de apel a ținut cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2) Cod penal și criteriile de individualizare a pedepsei stabilite în art.75 Cod penal.

În cazul dat, pe linia de argumente expuse, luând în considerație persoana inculpatului Vovc Vasili, care anterior a fost condamnat, instanța de apel a ajuns la concluzia de stabilire a unei pedepse în baza art.190 alin.(5) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative pe un termen de 3 ani, pedeapsă pe care instanțe de apel o consideră echitabilă și proporțională faptei infracționale comise, pedeapsă care va atinge scopul de reeducare și corectare a inculpatului. Pedeapsa închisorii urmând a fi executată în penitenciar de tip închis, conform art.72 alin.(1) lit. c) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a admite și apelul reprezentantului părții vătămate Agenția Rezerve Materiale, Didic Alexandr, și a admite parțial acțiunea civilă înaintată la caz, or, potrivit materialelor cauzei, în cadrul examinării cauzei penale, în instanța de judecată a fost înaintată o acțiune civilă de către Agenția Rezerve Materiale, prin care s-a solicitat încasarea din contul inculpatului Vovc Vasili în beneficiul Agenției Rezerve Materiale a prejudiciului cauzat prin infracțiune în cuantumul de 756 000 lei, amenda pecuniară în mărime de 700 000 lei și penalitatea de întârziere în sumă de 116 445 000 lei, iar în total suma de 117 901 000 lei. Totodată, potrivit învinuirii formulate inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, ultimului i-a fost incriminată cauzarea daunelor în proporții deosebit de mari, în sumă de 540 000 lei, care este formată din costul a 200 tone de grâu alimentară împrumutate inculpatului de partea vătămată, și suma de 40 000 lei, care constituie taxa pe valoare adăugată.

Instanța de apel a statuat că, potrivit art.387 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge și numai în cazul excepțional când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată examinarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

În cazul dat, având la dispoziție sume exacte indicate de partea vătămată, reținute în sarcina inculpatului prin rechizitoriu ca prejudicii materiale cauzate prin infracțiunea săvârșită de către ultimul, instanța de apel a considerat oportun de a soluționa acțiunea civilă înaintată, admitând-o parțial. Or, paguba pricinuită părții vătămate a fost cu certitudine stabilită prin înscrisurile ce se conțin la materialele dosarului, constituind o sumă fixă indicată de partea vătămată și reținută prin rechizitoriu.

Din aceste considerente, instanța de apel a admis parțial acțiunea civilă, cu încasarea în beneficiul părții civile a prejudiciului material în limitele sumei prejudiciului cauzat părții vătămate și reținut astfel în rechizitoriu, adică suma de 540000 lei, care constituie costul a 200 tone de grâu alimentară împrumutate inculpatului de partea vătămată, și taxa pe valoare adăugată. Or, în cazul dat divergențe referitor la cuantumul prejudiciului material cauzat nu sunt, el fiind constatat cu exactitate de către partea acuzării.

În baza temeiurilor legale sus menționate, precum și probatoriul cercetat, instanța de apel a considerat necesar de a dispune admiterea parțială a acțiunii civile depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei „Agrozprim” SRL, cu încasarea din contul lui Vovc Vasili în beneficiul „Agrozprim” SRL, suma de 149 679,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute șaptezeci și nouă lei și 20 de bani) lei, și cheltuielile judiciare în sumă de 7500 (șapte mii cinci sute) lei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare;

- avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a deciziei și casarea parțială a sentinței în partea condamnării în baza art.art.251, 191 alin.(1), 196 alin.(1), 361 alin.(1) Cod penal și în latura admiterii acțiunilor civile și a cheltuielilor judiciare, judecarea recursului în latura condamnării indicate și respingerea cheltuielilor judiciare și respingerea cheltuielilor judiciare, în rest să fie menținută sentința fără modificări;

- reprezentantul Agenției Rezerve Materiale, Madan Victoria cu directorul Agenției Rezerve Materiale, Lisî Marin, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea civilă în cadrul procesului penal formulat de ARM, privind încasarea de la Vovc Vasili a prejudiciului cauzat prin infracțiune în sumă de 756000 lei, amenda pecuniară în sumă de 700 000 lei și penalitatea de întârziere în sumă de 116 445 000 lei.

6.1 În motivarea recursului procurorul invocă:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel iar decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. La fel, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- cu toate că inculpatul, Vovc Vasili a fost condamnat pe art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de antreprenoriat și de a ocupa funcții contabile, de conducere și administrare a întreprinderilor de drept public și privat pe un termen de 2 (doi) ani, Vovc Vasili a fost liberat de executarea pedepsei. La caz, acuzarea nu este de acord cu

liberarea inculpatului de la executarea pedepsei complementare, privarea de dreptul de a exercita activități de antreprenariat și de a ocupa funcții contabile, de conducere și administrare a întreprinderilor de drept public și privat pe un termen de 2 (doi) ani;

- conform art.8 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării sau anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art.2-5 și art. 7.

6.2 În susținerea recursului declarat, avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului invocă:

- referitor la fapta infracțională prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal, susține poziția că probele prezentate în sprijinul învinuirii nu confirmă natura juridică penală a relațiilor stabilite între inculpat și partea vătămată, ceea ce denotă că probele părții acuzării nu coroborează între ele și nu pot fi reținute în susținerea învinuirii aduse;

- conform rechizitoriului fapta infracțională a fost comisă în toamna anului 2011 când ÎI „Lilia” nu a rambursat 200 tone de grâu primit conform contractului de împrumut, faptul dat a fost reținut și de către instanța de judecată. Prin urmare la momentul comiterii faptei erau în vigoare prevederile art.190 Cod penal, cu modificările din 07.04.2011 (modificări operate prin LP65 din 07.04.11, MO 10-112/08.07.11 art.297), anume componența de infracțiune avea următoare formulă „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere”;

- calificativele aplicate de procuror la data punerii sub învinuire a inculpatului „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari”, au intrat în vigoare la data de mai târziu decât a fost comisă pretinsa faptă, anume la 17.08.2018 în baza modificărilor operate prin LP 179 din 17.08.18 M0309320 din 17.08.18 art. 498;

- semnele calificative ale laturii obiective de care a fost pus sub învinuire inculpatul la momentul comiterii faptei (2011) nu existau, prin urmare atât procurorul cât și instanța, au aplicat retroactiv greșit legea penală, or, aplicabilă era legea penală de la momentul comiterii faptei, cu stabilirea certă care din formele escrocherii a fost comise - înșelăciune sau abuz de încredere. Anume, procurorul a pus sub învinuire persoana după semnele calificative inexistente ale laturii obiective, adică a incriminat prevederile legale care la momentul comiterii pretinsei fapte nu existau;

- în cadrul ședinței instanței de apel, procurorul a înaintat Ordonanța din 27.10.2022, prin care s-a dispus modificarea învinuirii inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5), 251, 196 alin.(1), 191 alin.(2) lit. c), 361 alin.(1) Cod penal. În învinuirea adusă în baza art.190 alin.(5) Cod penal, se indică următoarele: „Astfel prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.190 alin.(5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari”;

- instanța nu a acceptat noua învinuire înaintată prin Ordonanța din 27.10.2022, din considerentul că inițial descrie acțiunile lui Vovc Vasili și le califică conform componenței de infracțiune a art.190 alin.(5) Cod penal, după calificativele aplicate de procuror la data punerii sub învinuire a inculpatului (legea nouă). Ulterior descriind fapta pretinsă a fi comisă de inculpat, se indică conținutul că „Astfel prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin (5) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții

deosebit de mari”. Deci, aplică prevederile art.190 alin.(5) Cod penal, indicate de procuror în Ordonanța de modificare a învinuirii din 27.10.2022 (legea veche);

- însă, instanța de apel nu s-a expus asupra modificării învinuirii în baza art.190 alin.(5) Cod penal, invocate în Ordonanța de modificare a învinuirii din 27.10.2022 (legea veche). Mai mult, instanța de apel nu și-a expus argumentele pro sau contra vis-à-vis de încadrarea faptei conform învinuirii după calificativele aplicate de procuror la data punerii sub învinuire a inculpatului (legea nouă). Instanța de apel, nu s-a expus în nici un mod asupra Ordonanței de modificare a învinuirii din 27.10.2022 pe marginea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal. Faptul dat, reprezintă temei de casare a deciziei și de rejudecare a cauzei penale;

- la fel, nici nu este clar care calificative a infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal le-a acceptat instanța de apel – cele incriminate de procuror la data punerii sub învinuire a inculpatului, sau calificativele de la momentul comiterii faptei. Or, calificativele aduse prin noua ordonanță sunt acele acțiuni ale infracțiunii de escrocherie, care conduc direct la încălcarea dreptului la apărare, prin faptul că la urmărirea penală cât și la examinarea cauzei în fond, a fost desfășurată și cercetată cauza penală sub alte calificative, iar de calificativele noi, inculpatul în noua ordonanță nu a avut posibilitatea să se apere pe parcursul urmăririi penale, cât și în prima instanță;

- instanța nu indică care sunt probele care demonstrează că Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea de escrocherie, adică a dobândit ilicită bunurile altei persoane prin înșelăciune sau și prin abuz de încredere, sau ambele concomitent. Nu este clar, ce anume a săvârșit Vovc Vasili în viziunea instanței. Înșelăciunii îi sunt caracteristice anumite elemente specifice, abuzului de încredere alte elemente, fapt ce nu a fost luat în considerație de instanță;

- din declarațiile lui Vovc Vasili reiese că nu a fost strânsă roada de grâu în vara anului 2011, ceea ce se confirmă prin Actul de dare la rebut a grâului producția anului 2011 - 41 800 Kg (f.d.196, vol. VII), Actul de dare la rebut a grâului (f.d.197, vol. VII). Dacă mergem pe ideea procesuală atunci facem referire la raportul de expertiză contabilă nr.154 din 30.01.2014 (f.d.237-244, vol. II) care evident este probă pe dosar, din care se constată că Vovc Vasili nu a încălcat legea;

- OUP a emis propunerea (f.d.249-250, vol. II) iar procurorul la data de 28.05.2014 a emis ordonanța de încetare a urmăririi penale pe acest caz, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii (f.d.4-5, vol. III). Această ordonanță a fost anulată prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 20.08.2015 (adică peste un an și 3 luni), fără reluarea urmăririi penale (vol. III, f.d.9-11). Însă, procurorul ierarhic superior a încălcat prevederile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală și a anulat ordonanța de încetare a urmăririi penale mai târziu de un an, dar totodată nu a reluat urmărirea penală. La ziua emiterii ordonanței, procurorul nici nu avea dreptul de a relua urmărirea penală, fapt ce era în competența judecătorului de instrucție potrivit art.287 alin.(2) Cod de procedură penală, deci toate acțiunile de urmărire penală efectuate după data de 20.08.2015 urmează a fi declarate nule de drept;

- cele invocate reprezintă temei de încetare a urmăririi penale, cu toate că se pledează pentru achitarea inculpatului în această parte, or, lipsește intenția lui Vovc Vasili de a sustrage bunuri, iar în final avem relații civile între ÎI „Lilia” și Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova.

- în decizie instanța de apel conchide că „învinuirea lui Vovc Vasili în baza art.190 alin.(5) Cod penal, este confirmată prin declarațiile reprezentantului părții vătămate Salcuțan Andrei și martorii Ciornaia Galina, Timofeeva Snejana”. Însă, analizând declarațiile părții vătămate Salcuțan Andrei inserate în decizia contestă, se observă că Salcuțan Andrei, nu invocă nimic asupra vinovăției lui Vovc Vasili, acesta s-a expus doar asupra procesului de insolvabilitate a ÎI „Lilia”. În ceea ce privește martorul Ciornaia Galina, aceasta a declarat că în anul 2005 până în luna aprilie 2011 a activat în calitate de contabil șef la ÎI „Lilia” din or. X, iar la 11.10.2010 între ÎI „Lilia” și Agenția Rezerve Materiale a fost încheiat contractul nr.58 în baza căruia ÎI „Lilia” a primit 200 tone de grâu alimentară. Aceste declarații la fel nu demonstrează vinovăția lui Vovc Vasili în baza art.190 alin.(5) Cod penal;

- nu este clară concluzia instanței referitor la faptul că vinovăția inculpatului se demonstrează prin declarațiile martorilor, având în vedere că nici partea vătămată nici martorul în cauză nu au declarat nimic împotriva lui Vovc Vasili, nu au declarat despre nici o ilegalitate în acțiunile inculpatului.

- martorul Timofeeva Snejana a declarat că a activat în calitate de Șef al Direcției Juridice a Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova. Conform obligațiilor de serviciu, participa la examinarea documentelor parvenite la adresa Agenției și la pregătirea proiectelor de contracte în cadrul procedurilor acordării împrumutului bunurilor materiale din rezerva de stat în adresa beneficiarilor. Fiecare certificate referitor la existența pământului înșământat a fost verificat de către Direcția Juridică a Agenției Rezerve Materiale. A mai comunicat că ambele pachete de documente prezentate de către Vovc Vasili Agenției Rezerve Materiale au fost examinate de către grupul de lucru format în baza indicației a Directorului General al Agenției Rezerve Materiale, Pîntea Vasile. Examinarea documentelor a avut loc în cadrul ședințelor comune. Membrii grupului de lucru au fost șefii de direcții (sau adjuncții acestora), care prin semnătura contractului de împrumut și gaj au exprimat acordul la eliberarea grâului din rezervele de stat. Contractul de împrumut nr. 58 din 11.10.2010 și contractul de gaj nr.58 din 11.10.2010 a fost verificat de către șeful Direcției Juridice, Șeful Direcției Rezerve de Stat - Sterpu Mihail, șeful Direcției Buget și Finanțe - Stratulat Tamara, Șeful direcției de analiză, evaluare și monitorizare a politicilor - Ciornîi Lucia. Tot din aceste declarații date de Timofeeva Snejana, reiese că contractul de împrumut nr.X din 11.10.2010 și contractul de gaj nr.X din 11.10.2010 au fost încheiate în mod legal, toate actele prezentate de Vovc Vasili au fost verificate de către șefii direcțiilor din cadrul Agenției Rezerve Materiale. Declarațiile martorului Timofeeva Snejana, în mod ferm demonstrează lipsa elementelor componente de infracțiune prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal, incriminate lui Vovc Vasili.

- declarațiile cet. Timofeeva Snejana și a martorului Dulap Vasili se contrazic. Dulap Vasili, a declarat că faptele indicate în adeverința nr.909 din 08.10.2010 eliberată de Primăria s. Hlinaia, nu corespundea realității. Cu toate acestea, martorul Timofeeva Snejana, a declarat că la etapa verificării pachetelor de documente prezentate de către Vovc Vasili Agenției Rezerve Materiale a RM, certificatul eliberat de Primăria s. Hlinaia, a fost confirmat de către inginerul cadastral al primăriei respective Dulap Vasili. Rezultă că martorul Dulap Vasili se contrazice în declarațiile sale, din considerentul că la etapa de verificare a actelor de către Agenția Rezerve Materiale a RM, a indicat că certificatul eliberat este legal, ulterior indică că faptele indicate în adeverința (certificate) eliberată de Primăria s. Hlinaia, nu corespundea realității;

- nu este clar la care situație neprielnică, se refă instanța, având în vedere că starea financiară a ÎI „Lilia” - în perioada anilor 2010 - 2011, când se pretinde a fi comisă infracțiunea era una favorabilă. Agenția Rezerve Materiale a solicitat de la ÎI „Lilia”, bilanțul pe trimestrul 1 al anului 2010, și din acesta a stabilit că situația financiară-economică a întreprinderii este stabilă. Faptul că situația financiară a ÎI „Lilia”, la acel moment era una favorabilă, bună este confirmată de martorul Cernei Vadim - administratorul insolvenței ÎI „Lilia”, martorul Ciornaia Galina, care din anul 2005 până în luna aprilie 2011 a activat în calitate de contabil șef la ÎI „Lilia”, Timofeeva Snejana, care a activat în calitate de Șef al Direcției Juridice a Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova în acea perioadă;

- instanța de apel nu a motivat prin ce se demonstrează faptul că Vovc Vasili intenționat a indus în eroare factorii de decizie ai Agenției Rezerve Materiale. Condamnarea unei persoane la 7 ani închisoare nu se poate baza pe o astfel de „motivare”. Toate actele prezentate de Vovc Vasili au fost verificate în mod minuțios. Condițiile care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie în acest caz nu au fost întrunite, având în vedere că, încheierea contractului de împrumut al grâului nr. X, din 11.10.2010, între Agenția Rezerve Materiale și ÎI „Lilia”, nu a avut un careva scop inducerea în eroare a organului care a eliberat cantitatea de 200 de tone de grâu;

- instanța de apel nu a dat nici o apreciere declarațiilor martorului Cernei Vadim, care a confirmat că după ce s-a intentat procesul de insolvență a ÎI „Lilia”, a verificat toate actele, și a constatat că Vovc Vasili a acționat strict conform prevederilor art.248 alin.(2) din Legea insolvenței, și nu a admis careva încălcări, totodată acesta a reiterat că întreprinderea a ajuns în faliment datorită secetelor produse în perioada anilor 2009-2011. Martorul Cernei Vadim — administratorul insolvenței ÎI „Lilia”, a accentuat că, grâul conform contractului din 2010 acordat de către Agenția Rezerve Materiale a fost primit de către ÎI „Lilia”, a fost măcinat și produsă pâine, această pâine a fost vândută penitenciarelor, iar penitenciarele nu au achitat datoriile pentru pâine față de ÎI „Lilia”. Urma să restituie Agenției, gajul din roada anului 2010, adică roada anului următor, însă nu s-a întors din cauza calamităților. Penitenciarul a rambursat doar o parte din datorie. Indică că, în perioada respectivă era în calitate de administrator. Vovc Vasili nu a primit bani pentru pâine. Careva încălcări nu au fost constatate de către Vovc Vasili la efectuarea controlului. Nu a beneficiat Vovc Vasili de careva venituri din grâul împrumutat de la Agenția Rezerve Materiale a MAI;

- imposibilitatea de a restitui cele 200 de tone de grâu Agenției Rezerve Materiale, s-a datorat unor factori de forță majoră, și nicidecum inducerii în eroare, invocată de către acuzarea de stat și instanța de apel, cu atât mai mult că, martorul Cernei Vadim a afirmat că ÎI „Lilia”, la moment are mai mulți creditori, printre care instituții penitenciare, instituții de învățământ etc., care urmează să achite datoria. Respectiv, învinuirea înaintată lui Vovc Vasili, în sensul laturii obiective este una abstractă și total nejustificată, de vreme ce lipsește și legătura causală între fapta lui Vovc Vasili, și urmările prejudiciabile, de vreme ce chiar după verificarea actelor contabile, de către administratorul insolvenței Cernei Vadim, nu s-au depistat careva nereguli - procesul de insolvență fiind generat de seceta care a avut loc pe perioada anilor 2009 - 2011, totodată însuși prin actul reviziei documentare a activității economico-financiare efectuate la ÎI „Lilia”, pentru perioada 01.01.2011-31.12.2011 din 27.01.2012 emis de către CCCEC, se atestă că, procesul de insolvență al ÎI „Lilia”, a fost intentat conform art.art.22, 26, 33 al Legii insolvenței nr.632 din 14.11.2010, din cauza incapacității de plată a datoriilor față de creditori;

- Vovc Vasili în calitate de administrator al SC „Vovc și K” SRL, a depus o cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență, din motivul incapacității de plată a datoriei creditoare în sumă totală de 2 770 587 lei. Așa dar, se observăm lipsa elementului constitutiv obligatoriu al infracțiunii de escrocherie, și anume a laturii subiective, în condițiile în care între inculpatul Vovc Vasili - administrator al ÎI „Lilia”, și partea vătămată Agenția Rezerve Materiale a RM, există de fapt relații care sânt guvernate de Codul Civil al RM, precum și de Legea insolvenței nr.149, din 29.06.2012;

- decizia contestată nu conține o motivație obiectivă. Condamnarea unei persoane, trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător. Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale.

- instanța de apel în motivarea deciziei face referire la declarațiile martorului Ciornaia Galina și Salcuțan Andrei, care de fapt nici nu au fost audiați pe viu în cadrul instanței de apel, dar a preluat declarațiile martorului în cauză care au fost depuse în prima instanță, cu toate că instanța de fond a emis sentință de achitare.

- instanța de apel a încălcat prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, nerespectând procedura condamnării lui Vovc Vasili în baza art.190 alin.(5) Cod penal, după ce prima instanță l-a achitat, și în special nu sa ținut cont de jurisprudența CtEDO;

- pe episodul privind fapta infracțională prevăzută de art.251 Cod penal, urmărirea penală pe acest capăt de învinuire a fost începută la data de 16.04.2019 (f.d246, vol. III), adică peste mai bine de 9 ani de la pretinsa comitere a infracțiunii (30.12.2010), iar procurorul din

nou a aplicat eronat retroactivitatea legii penale în timp. Anume procurorul a aplicat semnele calificative ale infracțiunii existente la data emiterii actului de învinuire dar nu cele care existau la data comiterii pretinsei infracțiuni (30.12.2010);

- aceasta nu au fost realizate în acțiunile lui Vovc Vasili, or nu a avut loc înstrăinarea bunurilor gajate. Bunul gajat este roada de grâu anului 2011, fapt care a fost reținut și de instanță. Adică, obiectul bunului gajat prin contractul de gaj nr. X din 11.10.2010, între SRL „Vovc și K” și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, este roda, nu contractele de arendă. Mai mult ca atât, la materialele cauzei a fost anexat actul de control în teren, conform căruia s-a constatat că roada de grâu pentru anul 2011, pe 150 ha., semănate în s. X, nu s-a dezvoltat din cauza calamităților naturale care au avut loc, roada fiind compromisă în totalitate, impediment justificator în afara controlului debitorului gajist.

- contrapunând declarațiile date în dosar de inculpat, cu cele ale martorilor audiați și procedurile de insolvență a ÎI „Lilia”, SC „Vovc și K” SRL, se observă că, darea terenurilor în subarendă a fost generată din cauza că nu a rodit grâul în ani 2009-2010, au fost sechestrate și vândute bunurile/tehnica cu care Vovc Vasili asigura recoltarea terenurilor, respectiv a fost impus de situația de a transmite în subarendă terenurile și nicidecum realizarea cărorva acte de eschivare de la îndeplinirea obligațiilor contractuale;

- în calitate administrator SC „Vovc și K” Vovc Vasili este recunoscut vinovat de faptul că nu ar fi asigurat păstrarea gajului, dar instanța nu a luat în considerație că bunul gajat este roada anului 2011, iar o dată ce a fost intentat procesul de insolvență relațiile sunt guvernate de Codul Civil al RM, precum și de Legea insolvenței nr.149, din 29.06.2012;

- partea apărării a adus la cunoștința instanței cu titlu de informare că fapta incriminată lui Vovc Vasili în baza art.251 Cod penal, a avut loc la 30.12.2010, iar potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă. Având în vedere că pretinsa faptă a fost comisă la 30.12.2010, iar potrivit art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii mai puțin grave au expirat 5 ani. Respectiv instanța încetează procesului penal în privința cet.Vovc Vasili în baza art.251 Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, dar de fapt trebuia să fie emisă o sentință de achitare, or fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Nu întotdeauna la încetarea procesului penal, trebuie recunoscută vinovăția persoanei. În pofida, rolului pe care are instanța în cadrul unui proces penal, ar fi binevenit ca instanța să clarifice toate aspectele legate de cauză, dar să nu omită informație importantă care o invocă părțile;

- pe episodul privind fapta infracțională prevăzută de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, procurorul luând în considerație gravitatea infracțiunii a aplicat ultra activitatea legii penale în vigoare la data comiterii faptei (15.09.2016) dar nu legea penală în vigoare la moment, care de fapt prevede o pedeapsă mai aspră. Cu toate acestea procurorul a încurcat semnele calificative incriminate lui Vovc Vasili pe acest capăt de învinuire. Procurorul a incriminat citez .. de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, cu toate că în continuare îi atribuie lui Vovc Vasili semnul calificativ „săvârșit în proporții considerabil de mari”. Adică, în prima parte incriminează lui Vovc Vasili calificativul „cu folosirea situației de serviciu”, în a doua - „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, fapt ce este unul ilegal;

- deși a reținut instanța de apel că „Prin acțiunile sale intenționate cet.Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal - delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșit cu folosirea situației de serviciu”. Instanța s-a limitat doar la inserarea conținutului articolului în cauză în decizie, fără a indica ce anume a săvârșit Vovc Vasili, prin ce se caracterizează această acțiune. Deci, instanța nu a constatat în urma cercetării judecătorești ce anume a comis Vovc Vasili;

- atât prima instanță cât și instanța de apel, în partea descriptivă a sentinței și deciziei indică, citez: „obiectul material sau imaterial al infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, îl reprezintă bunurile gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate. Datorită calității lor speciale de a fi bunuri gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate, bunurile care

reprezintă obiectul material al infracțiunii specificate la art.251 Cod penal, urmează a fi deosebite de oricare alte bunuri încredințate în administrarea făptuitorului. Iată de ce, aplicarea răspunderii conform art.251 Cod penal, exclude calificarea suplimentară în baza art.191 Cod penal. Bunuri gajate sunt bunurile care se depun drept garanție pentru executarea obligațiilor de către debitorul gajist în raport cu creditorul gajist, în conformitate cu art.454-495 Cod civil (în redacția legii până la data de 01.03.2019) și cu prevederile Legii cu privire la gaj, adoptate de Parlamentul Republicii Moldova la 30.07.20012”. Cu toate acestea, ca finalitate examinării cauzei, în partea dispozitivă, ambele instanțe îl condamnă pe Vovc Vasili în baza art.191 Cod penal;

- conform învinuirii aduse, Vovc Vasili a însușit bunuri materiale în sumă de 97 680 lei, în urma înstrăinării tractorului de model MTZ-82.1 și a remorcii încredințate în administrarea sa, cauzând astfel SRL „Agrozprim” un prejudiciu material în sumă de 150 000 lei. Astfel, acțiunile inculpatului au fost calificate incorect, fără a ține cont de componența de infracțiune despre care discutăm și cu atât mai mult de practica unificată etc. Anume, delapidarea în condițiile art.191 Cod penal, este însușirea, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau a le administra (semne calificative necesare ale laturii obiective).

- la dosar este anexată copia cererii lui Vovc Vasili datată cu 30.03.2016 prin care el solicită să fie transferat din funcția de contabil șef în cea de inginer mecanic începând cu data de 01.04.2016 (f.d.138, vol. I), mai avem și ordinul nr.15 semnat de directorul Zaharia Serghei prin care inculpatul este concediat din funcția de contabil șef. Instanța nu a făcut referire nici la un înscris prin care să fie probat faptul că Vovc Vasili este responsabil material de bunurile SRL „Agrozprim” , precum și faptul că tractorul și remorca a fost transmisă în gestiunea/administrarea inculpatului, ceea ce era necesar de făcut în caz de calificare a acțiunilor ca delapidare;

- pe episodul privind fapta infracțională prevăzută de art.196 alin.(1) Cod penal, apărarea indică prevederile art.126 alin.(1) Cod penal, se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Conform Hotărârii Guvernului nr.879 din 23.12.2015 a fost aprobat salariu mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016 în mărime de 5 050 lei, prin urmare la data comiterii pretinsei fapte (decembrie 2016) 20 salarii medii lunare constituia suma 101 000 lei, proporții mari în condițiile art.126 alin.(1) Cod penal. Conform Hotărârii Guvernului RM nr.823 din 22.12.2020 a fost aprobat salariu mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021 în mărime de 8 716 lei, prin urmare la moment pentru a califica cauzarea de daune materiale ca infracțiune în condițiile art.196 alin.(1) Cod penal, este necesară suma de 174 320 lei;

- acțiunile lui Vovc Vasili urmau să fie calificate ca contravenție prevăzută de art.106 Cod contravențional, iar procesul în final urmează să fie încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție;

- instanța de apel, a reținut că „Prin acțiunile sale Vovc Vasili, a comis infracțiunea prevăzută de art.196 alin.(1) Cod penal - cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire. Așa dar, instanța iarăși face referire la termeni generali, fără a indica ce acțiune a săvârșit inculpatul și care sunt acele probe în baza cărora își întemeiază poziția. Nu este clar ce acțiune consider instanța că a săvârșit Vovc Vasili: înșelăciune, abuz de încredere, sau ambele acțiuni;

- din declarațiile date de inculpat în instanța de judecată, reiese că nu a prejudiciat SRL „Agrozprim” și nici nu a avut de gând să o facă. Deoarece soia recoltată era murdară, Vovc Vasili, a curățat-o și ulterior a vândut-o cumpărătorului SRL „Road Trans”. Suplimentar la banii transferați către SRL „Agrozprim” (3,24 lei/kg) fratele administratorului Zaharia Serghei - Oleg a primit cheș pentru soia dată încă 90 000 lei. Faptul primirii banilor în sumă

de 90 000 lei a fost confirmat de martorul Ciornaia Galina, adeverit prin extrasele bancare anexate de apărare la dosar, ceea ce a fost recunoscut chiar de reprezentantul părții vătămate Zaharia Serghei în fața primei instanțe;

- în cadrul ședințelor judecătorești, în urma declarațiilor date de inculpatul Vovc Vasili și Melnic Valentin martor - care a lucrat în calitate de tractorist la SRL „Agrozprim”, declarațiile Voloșenco Leonid - martor care a lucra pe tractorul nr.2, au menționat că roada anului 2016 de „soia” nu era bună, era murdară, ulterior a vândut-o cumpărătorului SRL „Road Trans”, și a fost dusă la depozit pentru a fi curățată, respectiv SRL „Agrozprim” nu a fost prejudiciat cu nimic or diferența de preț sunt achitate pentru serviciile de transport, depozitare, curățare;

- reprezentantul părții vătămate „Agrozprim” SRL, Gubceac Dmitrii a depus o cerere de chemare în judecată în cadrul procesului penal cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 149 679,20 lei, MD. Însă, instanța nu a luat în considerație declarațiile inculpatului, martorilor și probele anexate la dosar (extras bancar, potrivit căruia de la BC „ProCreditBank” SA, a fost extrasă suma de bani 90 000 lei, de către Zaharia Oleg), greșit a admis acțiunea civilă depusă în dosarul penal. Prin admis acțiunea civilă, reiese că suma de 90 000 lei, urmează a fi exclusă, or suma dată reprezintă o îmbogățire fără justă cauză.

- inclusiv și în cazul celorlalte episoade, în cazul infracțiunii prevăzute la art.361 alin.(1) Cod penal, incriminată lui Vovc Vasili, instanța la fel face referire la termeni generali, fără a indica ce acțiune a săvârșit inculpatul și care sunt acele probe în baza cărora își întemeiază poziția. A reținut, instanța că „Astfel prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal - Confeccionarea, deținerea, sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații”. Așa dar, apare întrebare ce acțiuni a săvârșit totuși în viziune instanței Vovc Vasili „confeccionarea, deținerea, sau folosirea documentelor oficiale false, sau toate concomitent”;

- instanța a stabilit că a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală a lui Vovc Vasili pe faptul comiterii infracțiunii prevăzută la art.361 alin.(1) Cod penal. Totuși, la emiterea deciziei, instanța urma să motiveze dacă în acțiunile inculpatului se regăsesc elementele constitutive de comiterea infracțiunii respective, ceea ce nu a făcut. Toate argumentele expuse de instanța de apel pe marginea art.361 alin.(1) Cod penal, incriminată lui Vovc Vasili, sunt doar formale, declarative și nefondate;

- în ceea ce privește acțiunile civile înaintate de SRL „Agrozprim”, Agenția Rezerve Materiale, consideră că acestea urmează a fi respinse ca neîntemeiate, or, instanța nu a luat în calcul că până la momentul actual procesul de insolvență al ÎI „Lilia”, este în plină desfășurare, potrivit materialelor cauzei, cât și conform declarațiilor martorului Cernei Vadim, există bunuri în masa debitorială a ÎI „Lilia”, care urmează a fi vândute în vederea recuperării integrale a creanțelor față de toți creditorii, inclusiv față de Agenția Rezerve Materiale, astfel că, ultima nu și-a epuizat nicidecum posibilitatea și dreptul deplin de a-și recupera suma de 540 000 lei în cadrul procesului de insolvență. Relațiile de ordin civil care guvernează acest caz sânt întărite și de faptul adresării anterioare de către Agenția Rezerve Materiale cu o cerere privind eliberarea ordonanței judecătorești, cât și cu acțiuni civile în instanța de judecată, acțiuni care însă au fost la rândul său scoase de pe rol, anume din considerentul intentării procesului de insolvență față de ÎI „Lilia”, în cadrul căruia partea vătămată Agenția Rezerve Materiale și-a revendicat pretențiile de ordin material. Acțiunea civilă a Agenției Rezerve Materiale a fost soluționată deja, și admisă, procesul de insolvență al ÎI „Lilia”, la etapa actuală fiind în desfășurare, masa debitorială fiind în proces de vânzare;

- referitor la acțiunea civilă depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei „Agrozprim” SRL, instanța de apel neîntemeiat a dispus de a încasa din contul lui Vovc Vasili în beneficiul „Agrozprim” SRL, suma de 149 679,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute șaptezeci și nouă lei și 20 de bani) lei și cheltuielile judiciare în sumă de 7 500 (șapte mii cinci sute) lei, or, în motivarea deciziei instanța de apel nu s-a expus în nici un mod asupra acțiunii civile în cauză, doar s-a limitat de a indica că „consideră necesar de a dispune

admiterea parțială a acțiunii civile depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în interesele companiei SRL „Agrozprim”. Motivarea instanței de a încasa așa sumă mare în cuantum de 149 679,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute șaptezeci și nouă lei și 20 de bani) lei și 7 500 (șapte mii cinci sute) lei nu se poate baza doar pe expresia „consider necesar”.

La fel, îți exprimă dezacordul cu privire la admiterea cererii procurorului, cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare din contul lui Vovc Vasili, în contul bugetului de stat cheltuielile judiciare în sumă de 6 300 (șase mii trei sute) lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare nr.34/12/2R-1015 și nr.34/12/2-R-18.

Fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, instanța de apel urma să expună în hotărârea adoptată la situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăție sau nevinovăție, încadrarea juridică a faptei săvârșite sau temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

6.2 În motivarea recursului reprezentantul Agenției Rezerve Materiale, Madan Victoria cu directorul Agenției Rezerve Materiale, Lisî Marin invocă:

- acțiunea civilă în instanță este bazată pe anumite circumstanțe și anume pe valoarea actualizată, prezentată prin sume fixe a prejudiciului care a fost înaintată până la terminarea cercetării judecătorești. Suma prejudiciului a fost stabilită potrivit procesului-verbal nr.2 din 21.07.2020 al Comisiei mixte de stabilire și coordonare a prețurilor la bunurile materiale din rezervele materiale de stat (anexat la dosar), conform căruia unei tone de grâu alimentar (gluten 20-21 i-a fost stabilit la prețul de 3 500 lei, respectiv prejudiciul material cauzat ARM a constituit 700 000 lei, cantitatea-200 tone de grâu alimentar, bunul material cu destinația rezervei statului, TVA - 56 000 lei, iar în suma totală este de 756 000 lei. (Suma calculată după cum urmează: 200 tone grâu alimentar * 3 500,00 lei/tonă=700 000 lei). De asemenea, prin Hotărârea Judecătoriai Edineț, sediul Centru din X, pe dosarul nr.X a fost dispusă radierea Î.I. „Lilia” și stinse creanțele creditoriale și debitoriale neexecutate în procedura simplificată a falimentului. Respectiv, ARM este în imposibilitate de a recupera creanțele ca urmare a acțiunilor intenționate ale lui Vovc Vasili. Atragem atenția că, ARM nu a recuperat nimic, bunurile înstrăinate au fost utilizate pentru achitarea datoriilor față de băncile comerciale, iar din specificul infrațiunii de care se învinuiește Vovc Vasili, rezultă că ARM i-a fost cauzat un prejudiciu material;

- instanța de apel nu a luat în considerare prevederile contractuale, precum și art.12 al Legii nr.589/1995 privind rezervele materiale de stat și de mobilizare (în vigoare la momentul producerii faptei cât și la depunerea acțiunii în instanță de ARM), conform cărora autoritatea responsabilă era autorizată să stabilească și să folosească prețuri libere la bunurile materiale livrate (stocate) și eliberate din rezervele materiale ale statutului. Concomitent menționează că, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art.13 alin.(6) al Legii nr.589/1995 potrivit cărora „pentru consumul neautorizat al bunurilor materiale din rezervele materiale ale statului, păstrate la depozitarii responsabili, la întreprinderi și organizații, Direcția Generală percepe de la depozitarii responsabili o amenda de 100 procente din valoarea bunurilor materiale consumate și o penalitate de 5 procente din valoarea lor pentru fiecare zi, începând din momentul consumului neautorizat și până la restituirea integrală în rezervele materiale ale statului a bunurilor materiale”. Din care rezultă că urma să se încaseze de la inculpatul Vovc Vasili amenda de 100% din valoarea bunurilor materiale consumate, ce constituie 700 000 lei și penalitatea în mărime de 5% din valoarea bunurilor pentru fiecare zi, începând din momentul consumului neautorizat și până la restituirea integrală în rezervele materiale ale statutului a bunurilor materiale, ceea ce constituia suma de 116 445 000 lei (suma calculată conform prevederilor legale indicate supra după cum urmează: 5% calculate din datoria de 700 000 lei - constituie 35 000 lei/zi. Perioada de la 01.09.2011 până la 12.10.2020 - constituie 3.327 zile. Astfel, 3.327 zile * 35 000 lei = 116 445 000 lei). Potrivit alin.(11) al aceluiași articol, sancțiunile pecuniare, se calculau reieșind din prețurile în vigoare ale bunurilor materiale la momentul aplicării sancțiunii și se acumulează la conturile ARM;

- instanța de apel nu au luat în considerare toate probele și argumentele prezentate de reclamantă, potrivit căreia ARM a suferit daune materiale, practic prejudiciind prin admiterea parțială a acțiunii civile, în sumă de 540 000 lei.

- potrivit Deciziei nr.4/1 din 18.04.2023 a Comisiei mixte pentru stabilirea prețurilor la bunurile din rezervele de stat și de mobilizare, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.5 din 20.01.2021 cu privire la modul de stabilire și aplicare a prețurilor la bunurile destinate stocării și eliberării în/din rezervele de stat și de mobilizare, prețul grâului alimentară este stabilit în valoare de 3 971, 13 lei/tonă.

7. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. XI alin.(3) al Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei Legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prevederile art.427 Cod de procedură penală stipulează temeiurile pentru recurs, iar potrivit art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală – instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei, în cazul constatării admiterii în proces a unor erori judiciare.

Completul de judecată reține că, recurenții își întemeiază recursurile declarate pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, potrivit căreia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând argumentele recursurilor prin prisma temeiurilor de casare invocate, completul de judecată constată că acestea și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În acest context, completul de judecată reținând prevederile art.100 alin.(4) și art.101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, remarcă că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probelor sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor acumulate, colaborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor, care

poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și apreciată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept, completul de judecată verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

7.1. Referitor la învinuirea privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Completul de judecată reține că, potrivit rechizitoriului întocmit la data de 13.05.2019 de către procurorul în Procuratura raionului Edineț, Plîngău Alexandru (f.d.176-188, vol. III), Vovc Vasili a fost deferit justiției pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal (**redacția Legii nr.179 din 26 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018**), conform indicilor calificativi: „*escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții deosebit de mari*”, iar **prima instanță** ghidându-se de cerințele art.390 alin.(1) pct. 3 Cod de procedură penală, a dispus achitarea lui Vovc Vasili, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, din motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale faptei infracționale de escrocherie.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian din 27.10.2022 s-a dispus modificarea învinuirii inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, după cum urmează:

Vovc Vasili având calitatea de unic fondator precum și de administrator al ÎI „Lilia”, c/f X cu sediul în or. X, acționând din numele întreprinderii date, prin intenție directă și din interes material și având scopul de cupiditate, urmărind scopul realizării împrumutului de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova a 200 tone de grâu alimentară, la data de 11.10.2010 a încheiat în mod dolosiv din numele întreprinderii date cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova contractul de împrumut nr. 58, prin care Agenția va elibera cu titlu de împrumut cu decalaj în timp, iar ÎI „Lilia” va primi cu titlu de împrumut 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, precum și va recupera taxa pe valoare adăugată în sumă de 40 000 lei, care urmau a fi restituite până la data de 01.09.2011. În scopul realizării intenției sale criminale și posibilității încheierii respectivului contract, Vovc Vasili având intenția de la bun început de a nu restitui cele 200 tone de grâu alimentară la prețul de 500 000 lei, Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova, precum și taxa pe valoare adăugată în sumă de 40 000 lei, a invocat o faptă mincinoasă precum că va garanta datoria în cauză cu roada anului 2011 de grâu alimentară semănate pe terenurile agricole de care dispune SRL „Vovc și K” situate în s. X, pe care le deținea în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010, încheiat contrar legislației între ÎI „Lilia” și CAP „Vasig Agro” a cărui administrator și cofondator de asemenea este Vovc Vasili. Astfel Vovc Vasili deja acționând din numele SRL „Vovc și K”, în cadrul căreia de asemenea avea calitatea de unic

fondator și administrator, la data de 11.10.2010 a încheiat cu Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova contractul nr. 58 de gaj prin care SRL „Vovc și K” în vederea asigurării executării clauzelor contractuale a contractului de împrumut nr. 58 din 11.10.2010 încheiat între îl „Lilia” și Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, prin care a gajat grâu alimentar semănat pe suprafața a 150 ha de pământ agricol situat în s. Hlinaia, r-nul Edineț, pe care le deținea deja în subarendă conform contractului fictiv de subarendă din 28.01.2010 care a fost încheiat contrar prevederilor art.10 alin.(4) și art.18 din Legea nr.198 din 15.03.2003 cu privire la arenda în agricultură, prin care SRL „Vovc și K” a preluat terenurile în cauză în subarendă de la CAP „Vasig Agro”, neefectuând astfel înregistrarea subarenzii în cauză la Primăria s. X, conform cerințelor legale, ca consecință prevederile acestuia nefiind opozabile terților persoane. În vederea realizării faptei sale criminale și urmărind scopul său premeditat de nerestituire a cantității de 200 tone de grâu alimentar Agenției Rezerve Materiale a Republicii Moldova, precum și a taxei pe valoarea adăugată, Vovc Vasili primind la data de 24.12.2010 ultima tranșă a grâului livrat de către Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, acționând în mod viclean și fraudulos, continuând intenția sa de înșelăciune, contrar clauzei contractuale nr.4.2) al contractului de gaj nr.58 din 11.10.2010 încheiat între SRL „Vovc și K” și Agenția Rezerve Materiale din Republica Moldova, nu a asigurat păstrarea gajului depus și fără autorizația instituției sus-menționate, deja la data de 30.12.2010, adică imediat peste 6 zile de la momentul primirii ultimei tranșe a celor 200 tone de grâu alimentar de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova, a încheiat contractul cu SRL „Civea-Agro” în baza căruia a transmis în subarendă terenurile agricole cu roada de grâu alimentar gajată la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova la SRL „Civea-Agro”. Ca consecință Vovc Vasili a însușit prin înșelăciune de la Agenția Rezerve Materiale a Republicii Moldova cantitatea de 200 tone de grâu alimentar în sumă totală de 500 000 lei.

Astfel prin acțiunile sale intenționate Vovc Vasili a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal - escrocheria, adică **dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.**

Fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către procuror, de către directorul interimar al Agenției Rezerve Materiale, Didic Alexandr și de către avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului, instanța de apel a admis apelurile, inclusiv din alte motive decât cele invocate, a casat sentința, a re judecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre prin care l-a recunoscut vinovat pe Vovc Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei lui Vovc Vasili urmând a fi calculat din 28.02.2023, cu luarea acestuia sub gardă din sala de judecată.

Completul de judecată remarcă că, la examinarea cauzei, instanța de apel a dispus condamnarea inculpatului Vovc Vasili în baza art.190 alin.(5) Cod penal, însă nu a argumentat în redacția cărei legi a reținut fapta inculpatului, or, potrivit rechizitoriului acesta a fost deferit justiției pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal în redacția Legii nr.179 din 26 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018, iar prin ordonanța de modificare a învinuirii din 27.10.2022, procurorul a indicat redacția Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare din 24.05.2009.

Revenind la cauza dedusă judecării, instanța de recurs reține că, prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018, **în vigoare la 17 august 2018**, norma de incriminare din această cauză - art.190 Cod penal, a fost amendată, după cum urmează:

„4. În dispoziția alineatului (1), textul „*înșelăciune sau abuz de încredere*” se substituie cu textul „*inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă*”

încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”;

în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, după 17 august 2018, alin.(5) din art.190 Cod penal, avea următorul cuprins: „*Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari, care se pedepsește cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”.*

În acest context, instanța de apel la judecarea cauzei nu s-a expus asupra modificării învinuirii invocate în ordonanța procurorului din 27.10.2022 și nu a ținut cont că fapta incriminată inculpatului a fost comisă în anul 2010, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art.190 Cod penal prin *Legea nr.179 din 26 iulie 2018*, conform învinuirii înaintate prin rechizitoriu.

În continuare, instanța de apel, la judecarea cauzei în ordine de apel, urma să țină cont de ordonanța de modificare a învinuirii din 27.10.2022 și de faptul că semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la 17 august 2018, la momentul comiterii infracțiunii – anul 2010 nu erau prevăzute de legea penală.

Dispoziția art.22 din Constituția Republicii Moldova stipulează că, nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos.

De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

Totodată, instanța de recurs menționează că, dispoziția art.190 Cod penal (în vigoare din 24.05.2009 în redacția Legii nr.277-XVI din 18.12.2008), prevedea următoarea redacție:

Articolul 190. Escrocheria

(1) Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, se pedepsește cu amendă în mărime de la 200 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Escrocheria săvârșită:

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

d) cu folosirea situației de serviciu

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(3) Escrocheria săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale.

(4) Acțiunile prevăzute la alin.(1), (2) sau (3) săvârșite în proporții mari se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alin.(1), (2) sau (3) săvârșite în proporții deosebit de mari se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului deciziei, instanța de apel nu a coroborat învinuirea formulată inculpatului Vovc Vasili în rechizitoriu, conform căreia ultimul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal, cu prescripțiile din

art.8, 10 Cod penal, sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată după modificările operate în art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei, fiind o normă care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

Așadar, se atestă că la judecarea apelurilor declarate, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, instanța de apel a admis erori de drept și anume - nu este clar care calificative ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, au fost reținute de instanța de apel, cele la data comiterii infracțiunii sau la data punerii sub învinuire conform rechizitoriului.

Potrivit art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate.

Potrivit art.385 alin.(1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Din textul art.394 alin.(1) pct.1), 2), alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.art.384-397 Cod de procedură penală.

Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3, 39, 41).

Mai mult, completul de judecată reține că, în cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare.

Învinuirea se consideră mai gravă când în învinuire se introduc fapte și episoade adăugătoare, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, semne calificative care majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimăția juridică a celor săvârșite. Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3, 23, 39, 41).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei, instanța de apel nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept, imputate inculpatului prin ordonanța de modificare a învinuirii din 27.10.2022, potrivit descriptivului cărei acțiunile ultimului au fost încadrate în baza art.190 alin.(5) Cod penal.

În contextul erorilor enunțate supra, rezultă că, instanța de apel nu a judecat cauza penală în corespundere cu exigențele prevăzute de lege, deoarece nu a verificat dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea contestată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

7.2 Referitor la învinuirea privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.191 alin.(2) lit. d), 196 alin.(1), 251, 361 alin.(1) Cod penal.

Completul de judecată reține că, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 18.04.2019, și a rechizitoriului întocmit la data de 13.05.2019, Vovc Vasili este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal.

Potrivit rechizitoriului întocmit la 17.03.2020, de către procurorul în Procuratura raionului Edineț, Pascari Inga, Vovc Vasili a fost învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.191 alin.(2) lit. d), 196 alin.(1), 361 alin.(1) Cod penal.

Completul de judecată atestă că, prima instanță l-a recunoscut vinovat pe Vovc Vasili de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.251, art.196 alin.(1) și art.361 alin.(1) Cod penal, și a încetat procesul penal, din motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală în temeiul art.60 alin.(1) lit. a), b) Cod penal. Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare, pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități de antreprenoriat și de a ocupa funcții contabile, de conducere și administrare a întreprinderilor de drept public și privat pe un termen de 2 ani. În temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită lui Vovc Vasili a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, dacă în termenul dat nu va comite o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian din 27.10.2022, s-a dispus modificarea învinuirii inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.251, 196 alin.(1), 191 alin.(2) lit. c), 361 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel judecând apelurile declarate, le-a admis inclusiv din alte motive decât cele invocate, a casat sentința, a re judecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care:

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și în baza acestei legi i se aplică pedeapsa sub formă de 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei lui Vovc Vasili urmând a fi calculat din 28.02.2023, cu luarea acestuia sub gardă din sala de judecată.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal și prin coroborare cu prevederile art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, s-a liberat de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(1) Cod penal și prin coroborare cu prevederile art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, s-a liberat de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de antreprenoriat și de a ocupa funcții contabile, de conducere și administrare a întreprinderilor de drept public și privat pe un termen de 2 (doi) ani. În baza art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală, art.107 alin.(1) Cod penal, în baza art.2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Vovc Vasili s-a liberat de executarea pedepsei.

Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal și prin coroborare cu prevederile art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, s-a liberat de pedeapsă penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală, prevăzută la art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal.

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel, completul

de judecată deduce că, aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate, în raport cu motivele invocate de părți și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Completul de judecată atestă că, instanța de apel în motivarea soluției prin care inculpatul Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.251, 196 alin.(1), 191 alin.(2) lit. c), 361 alin.(1) Cod penal, la fel nu a motivat **în redacția cărei legi a fost recunoscut vinovat inculpatul**, reieșind din faptul că, învinuirea adusă acestuia prin rechizitoriul întocmit la 13.05.2019, de către procurorul în Procuratura raionului Edineț, Plîngău Alexandru și rechizitoriul din 17.03.2020, întocmit de către procurorul în Procuratura raionului Edineț, Pascari Inga, a fost ulterior modificată prin ordonanța procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian din 27.10.2022.

Referitor la învinuirea privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal.

Instanța de recurs remarcă că, instanța de apel recunoscându-l vinovat pe Vovc Vasili, a reținut în acțiunile lui latura obiectivă exprimată prin „înstrăinare” săvârșită asupra bunurilor gajate, iar la definirea termenului de „înstrăinare” a notat că, se are în vedere transmiterea bunurilor gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate în folosul unor terțe persoane, **sub formă de vânzare, donare, achitare în contul datoriei.**

Totodată, făcând analiza modalităților normative ale faptei prejudiciabile prevăzute la art.251 Cod penal, instanța de apel a reținut că, în legătură cu modalitatea de înstrăinare, legiuitorul precizează: „în cazurile nepermise de lege”, în alți termeni, pentru aplicarea răspunderii conform art.251 Cod penal, este necesar ca înstrăinarea să nu fie permisă de lege, în cazul de față, o asemenea permisiune este stabilită la alin.(2) art.24 al Legii cu privire la gaj: care indică că, debitorul gajist **are dreptul să vândă sau să înstrăineze în alt mod** bunurile din universalitatea de bunuri în cursul obișnuit al activității sale, liber de gaj, cu condiția înlocuirii bunurilor înstrăinate cu alte bunuri de aceeași natură în termenul convenit cu creditorul gajist.

Statuând asupra elementului constitutiv vizat, instanța de apel a constatat că, acesta a fost integral realizat și confirmat fără careva dubii, în condițiile în care, inculpatul Vovc Vasili, cunoscând despre interdicția de a transmite/înstrăina bunul gajat în favoarea Agenției Rezerve Materiale, a purces în mod clar la înstrăinarea terenurilor pe care era însămânțat grâu, cu o suprafață de 150 ha, or, conform contractului din 30.12.2010, încheiat între SRL „Vovc și K”, și SRL „Civea-Agro”, arendatorul SRL „Vovc și K” – administrată de către inculpatul Vovc Vasili, a predat în subarendă arendașului SRL „Civea-Agro”, suprafața de 275 ha., de teren arabil situat în s. X.

Astfel, completul de judecată observă că, instanța de apel pe deoparte reține că „înstrăinare” se realizează prin **vânzare, donare, achitare în contul datoriei**, iar pe de altă parte constată că inculpatul Vovc Vasili a înstrăinat terenurilor pe care era însămânțat grâu, cu o suprafață de 150 ha, conform contractului din 30.12.2010, încheiat între SRL „Vovc și K”, și SRL „Civea-Agro”, **prin predarea în subarendă arendașului SRL „Civea-Agro”**, suprafața de 275 ha., de teren arabil situat în s. X, ca ulterior să-l recunoască vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal.

Completul de judecată reține că, decizia instanței de apel conține concluzii contradictorii la acest capitol, referitor la argumentarea reținerii în acțiunile inculpatului a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, instanța indicând că s-a constatat incontestabil existența laturii obiective prin probatoriul administrat la caz, care confirmă fără echivoc înstrăinarea de către inculpatul Vovc Vasili a bunurilor gajate în favoarea Agenției Rezerve Materiale – **roada de grâu pentru anul 2011 pe suprafața de 150 hectare**, în pofida interdicției legale, or, conform contractului de gaj nr.X din 11.10.2010 între SRL „Vovc și K” și Agenția Rezerve Materiale este roada anului 2011, care nu a fost înstrăinat de debitorul gajist, deoarece conform actului de control, roada de grâu pentru anul 2011 semănată pe 150 ha în s. X, nu s-a dezvoltat din cauza calamităților naturale, roada fiind

compromisă în totalitate.

Completul de judecată atestă că, instanța de apel a apreciat critic și nu a luat în considerare declarațiile inculpatului Vovc Vasili, care a afirmat că în acea perioadă avea în arendă peste 900 ha. de terenuri, și nu reușea să le prelucreze, iar din acest motiv le-ar fi transmis în arendă.

Mai mult, completul de judecată apreciază critic alegațiile instanței de apel precum că, un element esențial îl constituie și faptul că, contractul de subarendă între SRL „Vovc și K”, și SRL „Civea-Agro”, a fost încheiat imediat, la o perioadă de doar 6 zile de la primirea ultimei tranșe de grâu alimentară de la Agenția Rezerve Materiale de către ÎI „Lilia”, astfel că din cele 326 ha, au fost transmise în subarendă terenurile cu suprafața de 275 ha., inclusiv terenuri cu suprafața de 150 ha., pe care era semănată roada de grâu pentru anul 2011, care era gajată la Agenția Rezerve Materiale, or, nu a fost demonstrat la 11.10.2010 când a fost încheiat contractul de gaj între SRL „Vovc și K” și Agenția Rezerve Materiale, inculpatul Vovc Vasili avea intenția de a înstrăina bunurile gajate.

Completul de judecată reține că, prin contractul de subarendă încheiat între SRL „Vovc și K”, și SRL „Civea-Agro”, inculpatul Vovc Vasili nu a înstrăinat bunurile gajate contrar obligațiunii de a le păstra, or, potrivit contractului de gaj nr.58 din 11 octombrie 2010, pct.1 Întru asigurarea îndeplinirii în termen și-n modul stabilit a tuturor obligațiilor asumate de către Î.I. „Lilia” (Debitor), prin contractul de gaj nr.58 din 11.10.2010, inclusiv și a datoriilor (comisioanele, penalităților de întârziere și de neexecutare, amenzilor) precum și a cheltuielilor de urmărire și întreținere a bunurilor gajate, „Debitor-gajist” depune în gaj în **folosul „Creditorului-gajist” valori materiale (roada anului 2011)**, conform anexei nr.1 la prezentul Contract, care aparține lui cu drept de proprietate și este confirmată conform certificatului nr.909 a Primăriei X, care este parte componentă a acestui contract.

Subsidiar, completul de judecată constată că, instanța de apel nici cum nu s-a expus asupra faptului că, în privința SRL „Vovc și K” a fost intentat procesul de insolvență și relațiile sunt guvernate de Codul civil și de Legea insolvenței.

Referitor la învinuirea privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit.

d) Cod penal.

Completul de judecată reține că, potrivit rechizitoriului întocmit la 17.03.2020, de către procurorul în Procuratura raionului Edineț, Pascari Inga, Vovc Vasili a fost învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.191 alin.(2) lit. d), 196 alin.(1), 361 alin.(1) Cod penal.

Potrivit sentinței, Vovc Vasili a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(1) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare, pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități de antreprenoriat și de a ocupa funcții contabile, de conducere și administrare a întreprinderilor de drept public și privat pe un termen de 2 ani. În temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită lui Vovc Vasili a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani, dacă în termenul dat nu va comite o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian din 27.10.2022, s-a dispus modificarea învinuirii inculpatului Vovc Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. **c)** Cod penal.

Instanța de apel judecând cauza, l-a recunoscut vinovat pe Vovc Vasili de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. **d)** Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de antreprenoriat și de a ocupa funcții contabile, de conducere și administrare a întreprinderilor de drept public și privat pe un termen de 2 (doi) ani. În baza art.389 alin.(4) pct. 2) Cod de procedură penală, art.107 alin.(1) Cod penal, în baza art.2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Vovc Vasili s-a liberat de executarea pedepsei.

Completul de judecată reține că, instanța de apel doar a enumerat probele: *declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Agrozprim”, Gubceac Dmitrii; declarațiile martorului Zaharia Serghei; declarațiile martorului Mița Nicolai; declarațiile martorului Coțaga Leonid; contract de vânzare-cumpărare din 12.06.2015; act de achiziție a mărfurilor nr. 570803 din 24.08.2015; certificat tehnic de înmatriculare; contract de vânzare-cumpărare din 15.09.2016; factura fiscală nr. X din 15.06.2016; răspunsul nr.1566 din 15.03.2017 eliberat de către Inspekția „Intehagro” Edineț, ca în final să constate vinovăția inculpatului Vovc Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit. d) Cod penal, individualizată prin „delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, acțiuni comise cu folosirea situației de serviciu”.*

În această ordine de idei, completul de judecată atestă că, conform rechizitoriului, inculpatului Vovc Vasili i-a fost incriminată comiterea faptei infracționale de delapidare a averii străine **comisă în proporții considerabil de mari**, acțiuni care cădeau sub incidența art.191 alin.(2) lit. c) Cod penal, și nicidecum sub incidența lit. d) a normei date, or, conform ordonanței de punere sub învinuire, inculpatul Vovc Vasili nu a fost acuzat de comiterea delapidării averii străine, cu folosirea situației de serviciu, dar cu cauzarea de daune în proporții considerabil de mari, cu atât mai mult și acest calificativ este unul eronat formulat în condițiile în care anterior era prevăzut calificativul cauzarea de daune în proporții considerabile, și nicidecum nu considerabil de mari.

Instanța de apel a omis faptul că, calificarea efectuată de către procuror este una eronată, în condițiile neincriminării inculpatului Vovc Vasili a faptei infracționale de delapidare a averii străine cu folosirea situației de serviciu nemijlocit în învinuire, și nemijlocit nici în calificarea efectuată la data punerii sub învinuire a inculpatului, situație care impune o corectare ce urmează a fi efectuată.

Totodată, conform art. IV, alin.(5) din Legea privind modificarea unor acte legislative nr. 179, din 26.07.2018, în vigoare la data de 17.08.2018, „la articolul 191, în dispoziția alineatului (1), textul „însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului” se substituie cu textul „însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune considerabile”.

Așa dar, completul de judecată atestă că, instanța de apel a examinat cauza fără a ține cont de învinuirea înaintată prin rechizitoriu și ulterior modificată, și a omis să se expună aspra modificărilor operate în legislație, și anume în art.191 Cod penal.

Referitor la învinuirea privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin(1) Cod penal.

Completul de judecată constată că, instanța de apel nu a descris clar și complet fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, săvârșită de inculpat și prevăzută de art.196 alin.(1) Cod penal, neconcretizând și nici stabilind mecanismul de cauzare a pagubei și cuantumul ei.

Instanța de apel încadrând acțiunile inculpatului în baza art.196 alin.(1) Cod penal, a statuat neclar și divergent că: „ conform facturii fiscale nr.JV6945891 din 02.12.2016 și factura fiscală nr.X din 03.12.2016, SRL „Agrozprim” a înstrăinat către SRL „Road-Trans”, boabe de soia la prețul de 3.24 lei pentru un kg..... întreprinderea SRL „Agrozprim” a fost înșelată de suma de 149 679,20 lei”, însă asemenea acțiuni constituie elemente ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, incriminate prin rechizitoriu inculpatului.

Instanța de apel la stabilirea cuantumului prejudiciului material cauzat, nu a luat în calcul declarațiile martorului Ciornaia Cristina care a declarat că,soia a fost vândută la SRL „Rusagroprim”, prețul nu și-l amintește, dar a primit de la SRL „Rusagroprim”, suma de 258858 lei, dintre care **suma de 143528 lei a fost transferată către SRL „Agrozprim”**, iar restul sumei de 90000 lei, i-a scos de la bancomat iar restul s-au dus pentru achitarea serviciilor și impozitelor. Probabil suma respectivă a primit-o doar pentru soia. Era duminică anul 2016, Serghei, Oleg și Vovc Vasili au chemat-o la lucru cu cardul de la SRL „Road-

Trans”, și ***au mers la bancomat cu Oleg Zaharia și Serghei Zaharia și Vovc Vasili, atunci Zaharia Oleg a luat cardul și a scos 90000 lei de la bancomat.*** Suma de 90000 lei erau bani primiți pentru soia.

Astfel, completul de judecată remarcă că, nu este clară soarta sumei de 90000 lei, extrași de către Zaharia Oleg, or, în momentul extragerii de la bancomat a sumei bănești era de față și Zaharia Serghei care în ședința judiciară a declarat că, *.....personal sau alți membri ai familiei au primit de la Ciornii suma de 90000 lei bani cheș la bancomat. Nu cunoaște când anume, dar a primit suma dată fratele Oleg Zaharia, în anul 2016.*

Nu au fost combătute argumentele inculpatului Vovc Vasile, referitor la faptul că calitatea soii în cantitate de 41 008 kg, era una satisfăcătoare, care avea o calitate joasă și din acest considerent a fost comercializată la prețul de 3,24 lei, în acest sens fiind plauzibile și declarațiile persoanelor care au lucrat în calitate de tractoriști la SRL „Agrozprim”, Melnic Valentin și Voloșenco Leonid, care au declarat că roada de soia nu era bună, era murdară, ulterior a vândut-o cumpărătorului SRL „Road-Trans”, acesta a fost dusă la depozit pentru a fi curățată.

Completul de judecată consideră că, instanța de apel urma să cerceteze minuțios aceste aspecte, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestora și să-și argumenteze corespunzător concluziile trasate pe marginea alegațiilor expuse de părți, ca în final hotărârea emisă să fie legală și întemeiată.

Referitor la învinuirea privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal.

Completul de judecată reține că, de către instanța de apel au fost formulate concluzii formale, fără a fi analizat și cercetat cumulul de probe, care în opinia acuzării confirmă comiterea de către inculpatul Vovc Vasili a infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art.361 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă care se caracterizează în acțiunea de confecționare, deținere, vânzare, sau folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații. Din cele relatate, se deduce că acțiunea prejudiciabilă are mai multe modalități normative alternative dintre care face parte și deținerea și folosirea documentelor oficiale false (posedarea unor asemenea documente) care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Prin urmare, instanța de apel, în speța dată, nu a analizat la modul convenit acțiunile și intenția inculpatului Vovc Vasili, care însuși recunoaște și nu neagă faptul că, a vândut tractorul MTZ-82 și remorca și s-a achitat cu împrumuturile minerale. Claudia Zaharia i-a spus să vândă tractorul ca să se achite cu datoriile, respectiv i-a fost dată ștampila și i-au spus că potrivit procurii are dreptul să vândă.

Instanța de apel a reținut că: ***„.....inculpatul Vovc Vasili a urmărit scopul direct și clar de însușire a bunurilor companiei SRL „Agrozprim”, prin falsificarea semnăturilor....”***, însă a omis faptul că, în cazul infracțiunilor art.196 Cod penal (**presupunând folosirea unui document fals**), nu este necesară aplicarea suplimentară a art.361 alin.(1) Cod penal (avându-se în vedere modalitatea normativă de folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează obligații).

În asemenea cazuri, apare concurența dintre una din prevederile art.196 Cod penal (privită ca normă specială) și de la alin.(1) art.361 Cod penal (privită ca normă generală). În aceste condiții art.361 alin.(1) Cod penal, ca normă generală nu poate fi aplicat.

Completul de judecată reține că, dacă făptuitorul confecționează și/sau deține un document oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, în scopul cauzării de daune materiale în proporții mari sau deosebit de mari, vom fi în prezența pregătirii de una din infracțiunile prevăzute la art.196 Cod penal. În astfel de cazuri art.361 alin.(1) Cod penal, este inaplicabil. Dacă făptuitorul confecționează și/sau deține un document oficial fals, care

acordă drepturi sau eliberează de obligațiuni, după care cauzează daune materiale în proporții mari sau deosebit de mari, vom fi în prezența uneia din infracțiunile consumate prevăzute de art.916 Cod penal. În astfel de cazuri art.361 alin.(1) Cod penal, este inaplicabil.

Astfel, nesocotirea acestor reguli ar însemna încălcarea prevederilor art.118 Cod penal și ar veni în contradicție cu principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte.

La caz, constatăm că instanța de apel l-a recunoscut vinovat pe Vovc Vasili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(1) Cod penal, precum și de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal.

Astfel, completul de judecată consideră neargumentate concluziile instanței de apel de stabilire a vinovăției inculpatului Vovc Vasili conform învinuirii în baza art.art.251, 196 alin.(1), 191 alin.(2) lit. d), 361 alin.(1) Cod penal, or, instanța de apel nu a verificat minuțios probele administrate în speță nu le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, or, referindu-se superficial asupra acestora, în final, și-a întemeiat soluția privind *vinovăția lui Vovc Vasili*.

În continuare, completul de judecată reține că, constatările instanța de apel prezintă concluzii evazive ceea ce echivalează cu o motivare superficială și neclară pe când potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din considerentele expuse, la acest capitol, instanța de recurs ordinar menționează că, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere, că lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Completul de judecată evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Iar pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

În esență, completul de judecată constată că, instanța de apel nu a procedat la o examinare proprie a circumstanțelor acestei cauze și nu a respins motivat fiecare argument invocat de către părți.

Completul de judecată relevă că, instanța de apel a acordat apreciere unilaterală și parțială cumulului de probe administrat în speță, fiind acceptate în mod prioritar probele acuzării, ne fiind combătute argumentat probele apărării prin care este pusă la îndoială vinovăția inculpatului Vovc Vasili în comiterea faptelor imputate, astfel, nerespectându-se în consecință cerințele art.389 alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, ori sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod

exclusiv ori în principal, pe declarațiile părților vătămate depuse în timpul urmăririi penale și criticile în instanța de judecată în absența lor.

În acest context, instanța de apel în mod doar declarativ s-a pronunțat referitor la respingerea argumentelor și versiunilor părții apărării, neluarea în considerare a argumentelor ca fiind nefondate, aprecierea critică a declarațiilor inculpatului, evitând expunerea argumentată a unor asemenea deducții.

Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, sunt întemeiate și criticile din recursurile avocatului Odobescu Ghenadie în numele inculpatului și reprezentantului Agenției Rezerve Materiale, Madan Victoria cu directorul Agenției Rezerve Materiale, Lișî Marin, deoarece, instanța de apel nu s-a expus motivat nici în partea admiterii parțiale a acțiunilor civile, or, pronunțând o hotărâre prin care a încasat din contul lui Vovc Vasili în beneficiul SRL „Agrozprim”, suma de 149 679,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute șaptezeci și nouă lei și 20 de bani) lei și cheltuielile judiciare în sumă de 7 500 (șapte mii cinci sute) lei și în beneficiul Agenției Rezerve Materiale - prejudiciul cauzat în mărime de 540 000 (cinci sute patruzeci mii) lei, nu a motivat soluția în acest sens.

Potrivit materialelor cauzei, Agenția Rezerve Materiale a înaintat acțiune civilă în prezentul proces penal, prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului Vovc Vasili în beneficiul Agenției Rezerve Materiale a prejudiciului cauzat prin infracțiune în cuantumul de 756 000 lei, amenda pecuniară în mărime de 700 000 lei și penalitatea de întârziere în sumă de 116 445 000 lei, iar în total suma de 117 901 000 lei.

De asemenea, reprezentantul părții vătămate SRL „Agrozprim”, Gubceac Dmitrii a înaintat o acțiune civilă în care a solicitat încasarea sumei de 149 679, 20 lei însușiți în urma înstrăinării la un preț diminuat a cantității de soia de 41 008 kg., și a sumei de 3 000 euro, însușiți în urma înstrăinării ilicite a tractorului și a remorcii, precum și a cheltuielilor judiciare în sumă de 7 500 lei.

Potrivit sentinței, a fost lăsat fără examinare acțiunea civilă depusă de către Agenția Rezerve Materiale a MAI, cu privire la încasarea din contul lui Vovc Vasili, a prejudiciului cauzat în mărime de 756 000 lei, amenda pecuniară în mărime de 700 000 lei și penalitatea de întârziere în mărime de 116 445 000 lei. A fost admisă parțial acțiunea civilă depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei „Agrozprim” SRL, și s-a încasat din contul lui Vovc Vasili suma de 149 679,20 lei MDL, și cheltuielile judiciare în sumă de 7500 lei. În rest, acțiunea civilă înaintată de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei „Agrozprim” SRL, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța de judecată în ordinea acțiunii civile într-un proces separat.

La rândul său, instanța de apel a admis parțial acțiunea civilă depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei „Agrozprim” SRL, și a încasat din contul lui Vovc Vasili în beneficiul „Agrozprim” SRL, suma de 149 679,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute șaptezeci și nouă lei și 20 de bani) lei și cheltuielile judiciare în sumă de 7 500 (șapte mii cinci sute) lei. La fel, a admis parțial acțiunea civilă depusă de către Agenția Rezerve Materiale și a încasat din contul lui Vovc Vasili în beneficiul Agenției Rezerve Materiale, prejudiciul cauzat în mărime de 540 000 (cinci sute patruzeci mii) lei.

Completul de judecată atestă că, reiterând prevederile Legii procesual penale și civile și operând cu noțiuni generale, în decizie instanța de apel nu și-a motivat soluția cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma comiterii infracțiunilor de către inculpatul Vovc Vasili.

Astfel, referitor la acțiunea civilă înaintată de către Agenția Rezerve Materiale, instanța de apel a concluzionat că „având la dispoziție sume exacte indicate de partea vătămată, reținute în sarcina inculpatului prin rechizitoriu ca prejudicii materiale cauzate prin infracțiunea săvârșită de către ultimul, consideră oportun de a soluționa acțiunea civilă înaintată, admitând-o parțial. Or, paguba pricinuită părții vătămate a fost cu certitudine stabilită prin înscrisurile ce se conțin la materialele dosarului, constituind o sumă fixă indicată de partea vătămată și reținută prin rechizitoriu.

Ce ține de acțiunea civilă înaintată de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei „Agrozprim” SRL, instanța de apel s-a redus în a invoca că „instanța de apel consideră necesar de a dispune admiterea parțială a acțiunii civile depusă de către avocatul Gubceac Dmitrii în numele companiei SRL „Agrozprim”, cu încasarea din contul lui Vovc Vasili în beneficiul „Agrozprim” SRL, suma de 149 679,20 (una sută patruzeci și nouă mii șase sute șaptezeci și nouă lei și 20 de bani) lei și cheltuielile judiciare în sumă de 7 500 (șapte mii cinci sute) lei”.

Completul de judecată notează că, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

Prin urmare, completul de judecată constată că, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În lumina celor reținute, se conchide că, instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a judeca cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care trebuiau a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, de vreme ce cei care au responsabilitatea de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să fie în măsură să audieze victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea declarațiilor date de aceștia, evaluarea credibilității fiind o sarcină complexă care nu poate fi îndeplinită, de obicei, numai prin darea citirii declarațiilor, după cum a procedat de altfel în cauza deferită judecării instanța de apel.

Astfel, reieșind din cele constatate supra, completul de judecată menționează că, în virtutea efectului devolutiv al apelului, prevederile art.414 Cod de procedură penală, obligă instanța de control judiciar ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, iar în temeiul celor prevăzute de art.417 alin.(1) pct.8) din același Cod, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile, care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea lor, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

În aceeași argumentare, completul de judecată relevă că, de regulă, rezultând din prevederile art.414 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Totodată, având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar, la judecarea apelului, instanța de apel urmează cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că, instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat o hotărâre care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, fără a se expună asupra tuturor temeiurilor invocate în apelurile declarate.

Totodată, completul de judecată mai specifică faptul că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de partea apărării în cererea de apel, formulând niște răspunsuri neargumentate, astfel, nu a dat răspunsuri care să corespundă exigențelor impuse

de art.6 CEDO care să garanteze participanților la proces dreptul la un proces echitabil. Conform principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.(1) din Convenție, înglobează, inter alia, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980).

Acest drept nu poate fi considerat ca fiind respectat efectiv, decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (cauza Perez împotriva Franței [MC] nr.47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994), ceea ce la caz nu s-a realizat.

Mai mult, în decizia instanței de apel nu se conține absolut nici o argumentare referitor la necesitatea admiterii **din oficiu în afara motivelor invocate** a apelurilor – inclusiv a apelului declarat de către apărătorul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului.

Respectiv, instanța de apel a pronunțat o hotărâre nemotivată sub acest aspect sau care, de fapt – nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția conține ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii. Or, în decizia recurată, instanța de apel s-a expus că argumentele din apelul avocatului Gh. Odobescu sânt nefondate și nicidecum nu s-a expus că apelul dat ar urma să fie admis.

În context, dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de temeiurile care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art.art.417-418 Cod de procedură penală.

Instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art.436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice din nou și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le de-a apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, să dea răspuns la toate cerințele și argumentele apelanților, ținând cont de motivele invocate în cererile de apel și dispozițiile expuse în prezenta decizie și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art.art.414, 417 Cod de procedură penală.

8. Prin sentința judecătorească Edineț sediul Central din 28 iunie 2021, în privința lui Vovc Vasili nu a fost aplicată pedeapsa privativă de libertate. Respectiv, desființând decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2023, nu există temei legal de menținere a inculpatului în stare de arest, în prezenta cauză penală și prin urmare – Vovc Vasili urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsă cu închisoare pe alte cauze.

9. Conducându-se de prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, de către avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatului și de către reprezentantul Agenției Rezerve Materiale, Madan Victoria cu directorul Agenției Rezerve Materiale, Lisî Marin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2023, în cauza penală în privința lui **Vovc Vasili X**, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Vovc Vasili X, în cazul că a fost reținut în temeiul deciziei Curții de Apel din 28 februarie 2023, se eliberează imediat din penitenciar dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Daguța Sergiu